RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, elokuun 31 - Wed. Aug. 31, 1988 FINNISH AMERICAN WEEKLY 84 vuosikerta LXXXIV No. 34 45 cents

Bernstein juhli työn merkeissä

TANGLEWOOD - Leonard Bernsteinin täyttäessä 70 menneellä viikolla musiikkimaailma kokonaisuudessaan yhtyi onnittelemaan arvostettua säveltäjää.

Juhlapaikaksi oli valittu Berkshiressä sijaitseva Tanglewood Music Center, minkä alaisuudessa Bernstein opiskeli lähes 50 vuotta sitten.

Beverly Sills toimi vetäjänä viikonlopun juhlallisuuksille, mitkä alkoivat nelituntisen juhlakonsertin merkeissä. Kansainvälisesti tunnetut nimet: Seiji Osawa, Mstislav Rostropovich, Robert Osborn, Yo-Yo Ma ja Gwineth Jones johtivat, soittivat ja lauloivat Bernsteinin, Beethovenin, Copelandin, Straussin ja Puccinin sävellyksiä.

"Halusin juhlia merkkipäivääni juuri Tanglewoodissa", Bernstein sanoi. "Se on maailman rakkain paikkani."

Demokraattien presidenttiehdokas Michael Dukakis oli yksi monista Leonard Bernsteinin juhlakonserttiin osallistuneista.

Salametsästys tappaa Kenian villieläimet sukupuuttoon

NAIROBI Kenia - Kenian villieläinkannat ovat harventuneet salametsästäjien luodeista niin nopeasti, että joidenkin lajien pelätään pian kuolevan sukupuuttoon. Erityisen huolestuneita tilanteesta ovat matkailuviranomaiset, sillä eläinten houkuttelemat turistit ovat maan toiseksi tärkein valuutanlähde.

Metsästys kiellettiin lailla 1976 villieläinten suojelemiseksi, mutta salametsästys on jatkunut.

Viranomaiset laskivat hiljattain luonnonsuojelualueiden villieläinkannat, ja tulokset ovat surullista luettavaa.

Sarvikuonoja on niin vähän, ettei niitä tavattu laskennan aikana lainkaan. Sarvikuonokannan arvellaan vähentyneen 96 prosenttia viimeisen kymmenen vuoden aikana ja se on nyt sukupuuton partaalla. Vielä 1970 maassa eleli 5,000 sarvekasta.

Myös elefanttien tuho on ollut nopeaa. Kymmenessä vuodessa kanta on vähentynyt 72 prosenttia. Maan laajimpiin kuuluvalla Tsavon suojelualeella tavattiin 4,327 elefanttia.

Salametsästäjät himoitsevat myös puhveleita. Niiden määrä on samaan aikaan laskenut 49 prosenttia. Luonnonsuojelualueilta tavattiin enää 3,891 puhvelia.

Matkailu kärsii

Mutta salametsästäjien haluamia eläinlajeja ovat seeprat, gasellit, kirahvit, apinat ja gepardit.

Ensimmäisenä tilanteesta huolestuivat matkailuviranomaiset. Viime vuonna miljoona turistia vieraili luonnonpuistoissa ihailemassa villieläimiä, ja he toivat maahan noin kolme biljoonaa dollaria.

"Emme saa antaa salamet-

jatkuu takasivulla

Etelä-Afrikka yhä suosittu kauppakumppani

Brittiläisen kansainyhteisön komitean mukaan kuusi teollisuusmaata on kiertänyt Etelä-Afrikan vastaisia talouspakoitteita, kertoivat Torontossa koolla olleet Kansainyhteisön ulkoministerikokouksen edustajat.

Syytettyjen penkille joutui myös usea muu maa, erityisesti Israel aseyhteistyön johdosta. Myös Englanti, Länsi-Saksa ja eräät muut teollisuusmaat ovat toimittaneet aseita Etelä-Afrikkaan, komitea kertoi.

Komitean selvityksen mukaan talouspakotteet supistivat Etelä-Afrikan kauppavaihtoa, seitsemän prosenttia vuodesta 1985, mutta Japani,Taiwan, Saksan liittotasavalta, Italia, Espanja ja Turkki paikkasivat syntyneen aukon tehostamalla kauppaansa. Eniten tuontiaan on lisännyt Japani - peräti 44 prosenttia vuodesta 1985. Japani on mm. suurin Etelä-Afrikkalaisen hiilen ostaja.

Vaikka uusia pakotepäätöksiä ei Englannin ja sen entisten siirtomaiden muodostaman yhteisön kokouksessa tehtykään, ministerit olivat valmiita tukemaan lukuisia ehdotuksia. Ministerit ehdottivat mm. Etelä-Afrikan toiseksi tärkeimmän vientituotteen

jatkuu sivulla 6

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA pages 8-10

- Some mokjakka!
- Transfators take note
- Kesäjuhla album
- 50 years ago

Sisäsivuilla:

- Lentohistoriaa sivu 4
- Imatra Big Dand USA:han sivu 5
- Floridan kuulumisia sivu 6
- Fitchburgin ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

A special offer for new subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, *Raivaaja* will keep you in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe now!

Name _____

Address _____

_____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on September 30, 1988. Regular rates are $20.00 a year, $13.00 for six months, and $9.00 for three months.

Quayle-debatti jatkuu

Senaattori Dan Quaylen sotilaspalvelua koskeva debatti on osa Yhdysvaltain poliittista prosessia. Kysymyksessä on poliittisen kandidaatin tilivelvollisuus äänestäjien suhteen sekä yleisön oikeus saada tietää totuus. Kysymyksessä ei ole, missä ja miten hän suoritti asevelvollisuutensa, vaan kandidaatin rehellisyys tai sen puute kysymystulvan edessä.

Jotkut republikaanit haluavat syyttää vasemmistolaista lehdistöä Quaylen kimppuun käymisestä. He uskovat, että kysymyksessä on salaliitto, minkä pyrkimyksenä on tuhota täysin virheetön poliittinen kandidaatti. Ovatko he ehkä unohtaneet, että kaikkien amerikkalaisten kandidaattien, niin republikaanien kuin demokraattienkin, yksityiselämäm on ennenkin tuotu julkisuuteen?

Jos Thomas Eagletonin psyykkinen sairaus, Geraldine Ferraron raha-asiat, Gary Hartin seksielämä ja Joseph Bidenin lainopinnot ovat julkisia asioita, niin miksei Dan Quaylen sotilaspalvelu olisi sitä?

Samat säännöt koskevat kandidaattia kuin kandidaattia.

TOIVON IHMINEN

Niinkuin köyhä kyntömies, päivän mennessä mailleen, lähtee pelloilta, palaa mökkiinsä ja istuen oven edessä unohtaa väsymyksensä katsellessaan taivasta, kun ilta joutuu, toivon ihminen palaa ilomielin isänsä kotiin ja istuen kynnyksellä unohtaa maanpaon vaivat katsellessaan iankaikkisuutta.

F. R. de Lamennais

NÄLÄN KANSA

Mutta kiittäkäämme, että kuulumme sukuun, joka on oppinut taistelemaan nälän kanssa, sukuun ja kansaan. Emmehän muuten tässä hyöriskelisi enään juuri näin. Sen takaan. (Juhani Seitsemässä veljeksessä.)

Aleksis Kivi

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)
Second class postage paid at Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass. Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508) 343-3822

SUBSCRIPTION RATES:
USA: 12 mo. - $20.00; 6 mo. - $13.00; 3 mo. - $9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - $24.00; 6 mo. - $17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Monday before the Thursday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typografical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Kuvan kylä on yksi 1,200 unkarilaisesta kylästä, jotka Romanian hallitus on päättänyt hävittää.

Tutkija Leena Rossi kävi Transsylvaniassa

Totuuden tajuaa vasta kun sen itse näkee

-Romaniassa on todella köyhää. Eron huomaa heti rajan ylitettyään: kun Unkarissa hevosetkin ovat pulskia, Romanian puolella sekä ihmiset että eläimet näkevät nälkää. Kansalliset vähemmistöt -unkarilaiset ja saksalaiset - elävät kaikkein kurjimmissa oloissa. Heidän tilanteensa on tukalin.

Turkulainen kulttuurihistorian ja kansantieteen tutkija Leena Rossi luettelee toinen toistaan hätkähdyttävämpiä faktoja. -Kaikki mitä puhutaan presidentti Nikolae Ceausescun hallituksen toimista Romanian romanialaistamiseksi on totta - totuutta ei vain tajua ennen kuin sen itse näkee, Leena Rossi sanoo.

Romania pääsi uutisiin alkukesästä. Maailmalle levinneet tiedot kertoivat pakolaisvirrasta Unkariin, vähemmistöjen sulauttamisesta romanialaiseen enemmistöön, unkarilaisia kyliä odottavista tuhoamisista ja pakkomuutoista.

Leena Rossi kävi Transsylvaniassa keväällä ennen kuin Romania nousi otsikoihin -ja ennen kuin maa sulki rajansa. Tuolloin ulkomaalaisin rekisterilaatoin varustettu auto pääsi vielä esteittä rajan yli eikä elintarvikkeita ja lääkkein lastattua autoa tarkastettu. Matkan kohteena oli unkarilainen kylä Transsylvaniassa. Kylä on yksi niistä, jotka nyt aiotaan hävittää.

-Unkarilaisten kylien tuhoaminen on järjetäntä. Sitähän perustellaan maatalouden kehittämisellä, vaikka kylät yleensä sijaitsevat joutomaalla, eivätkä pellolla.

Leenan Transsylvaniassa asuva unkarilainen tuttava kertoi tuolloin, että hallituksen syrjintäpolitiikka ei ole vielä vaikuttanut siihen, miten eri kansallisuutta olevat, mutta naapureina elävät ihmiset suhtautuvat toisiinsa:

-Romanialaisten ja unkarilaisten välit voivat olla hyvät, eivätkä ainakaan vanhemmat ihmiset tunne vihamielisyyttä. Nuoremmat sen sijaan, jotka ovat aikansa koulun kasvattamia, saattavat suhtautua vähemmistöön aggressiivisestikin.

"Vähemmistöillä vaikeuksia aikaisemminkin"

Romanian hallituksen päämääränä on romanialainen Romania. Perheitä hajoitetaan pakkomuutoin kauaksi toisistaan. Unkarilaisia paikannimiä ei saa käyttää eikä lapsille enää saa antaa unkarinkielisiä nimiä.

jatkuu sivulla 5

Nimipäivät

Syyskuun 9 p., Isto
Syyskuun 10 p., Kalevi, Kaleva
Syyskuun 11 p., Santeri, Ale, Aleksanteri, Ali
Syyskuun 12 p., Valma
Syyskuun 13 p., Orvo
Syyskuun 14 p., Iida
Syyskuun 15 p., Sirpa

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1988: **Yhteensä: $2,196.00**

Sylvia Filpun muistolle
Maija Mord perheineen, Lunenburg, MA $25.00
Nancy & Richard Gorman, Maynard, MA $5.00

Toivo Heiskasen muistolle
Esta ja Arvo Arjanen,
Antti Arjanen, Fitchburg, MA
Esko Arjanen, Teksas $10.00

Laila Wehter Lammin muistolle
Aune Wehter Koestler, New York, NY $25.00

Kiitos lahjoittajille!

Korjaus: Valitamme, että viime viikolla julkaistun Sylvia Filpun muistolistan lahjoittajien joukossa olleen maynardilaisen Irja Erkkilän nimi oli vahingossa muuttunut Irja Heikkiläksi.

IN CELEBRATION OF THIS,

350 YEARS© OF FINNISH AMERICAN FRIENDSHIP 1638-1988

WE'RE OFFERING THESE:

NEW, LOW ROUNDTRIP FARES TO HELSINKI

DATES	FROM NEW YORK	FROM L.A. OR SEATTLE
8/15-9/30	**$768**	**$908**
10/1-12/11	**$548** (midweek)	**$648** (midweek)
	$598 (weekend)	**$698** (weekend)

In recognition of the arrival of the first Finnish settlers to the new world 350 years ago, the U.S. Congress has designated 1988 as the National Year of Friendship between the United States and Finland.

In recognition of this declaration, we are pleased to offer new, low Special Friendship Year Fares to Helsinki.

Of course, for fares this low, there are some restrictions. You must stay a minimum of 7 days and a maximum of 21 days. Reservations must be made at least 30 days prior to departure and payment must be made within 48 hours of making reservations. Tickets are non-refundable. Taxes are not included. Seats at these fares are limited and may not be available on every flight.

For more information, contact your travel agent, or call Finnair, 800-223-5700 (In New York, 212-889-7070).

FINNAIR

Huonon onnen soturit

Ensimmäiset siirtolaiset tulivat Euroopasta Amerikkaan laivoilla, joilla matka kesti viikkokaupalla. Olot aluksilla eivät suinkaan olleet aina kovin hääppöiset, mutta haaveet perillä kohdattavasta antoivat intoa vastoinkäymisten kestoon. Tuolla tavoin monet minunkin sukulaiseni tekivät matkaa- muuta vaihtoehtoahan ei kerta kaikkiaan ollut!

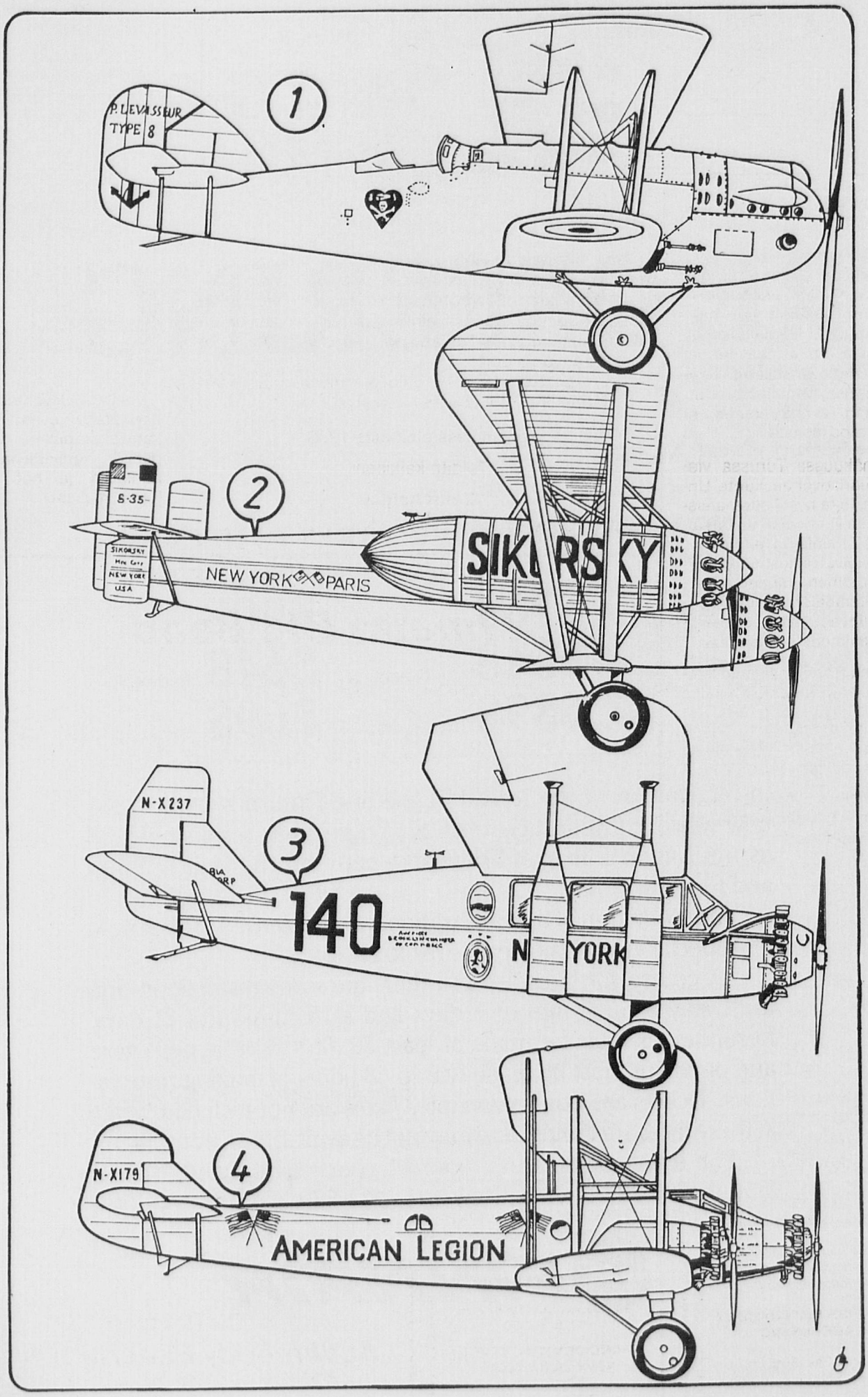
Wrightin veljesten joulukuun 17 päivänä 1903 suorittaman ensimäisen moottoroidun lennon jälkeen alkoi ilmailun nopea kehitys. Jo toukokuun 27 päivänä 1919 ylitti Walter Hinton ensimmäisenä Atlantin lentokoneella. Hänen suorituksensa ei kuitenkaan ole laajalti tunnettu, sillä sitä vaivaa välilasku Azoreille. Kiinnostus keskittyi välilaskuttomaan "Rapakon" ylilentoon.

Ranskalaissyntyinen Raymond Orteig oli hankkinut USA:ssa valtaisan omaisuuden, joten hän jo samaisena toukokuun alkuna ilmoitti palkitsevansa 25,000 dollarilla lentäjän, joka ensimmäisenä välilaskutta taittaisi taipaleen New York -Pariisi tai päinvastoin.

Taala oli tuolloin niin kovaa valuuttaa, että moista summaa kannatti pyydystää, vaikkei varmasti saisikaan. Yrittäjiä ilmaantui paljon ja kilpailu oli ankara.

Ensimäisen Maailmansodan hävittäjä-ässä, luutnantti Charles Eugene Jules Marie Nungesser lähti valkoisessa L'Oiseau Blanc-koneessaan toukuun 8. päivänä matkaan Pariisista. Koneen (piirros 1) kylkeen maalatut sankarin sodanaikaiset tunnukset eivät yritystä auttaneet, vaan lentäjä tapasi kohtalonsa jossain Pohjois-Atlantilla.

Sittemmin helikopterin kehittäjänä kuuluisuuden saavuttanut Igor Sikorsky oli rakentanut suuria lentokoneita jo Venäjällä ja hän jatkoi puuhaa myös Yhdysvaltoihin muutettuaan. Hänen luomuksensa S-35 (piirros 2) oli kolmimoottorinen ja myös sen ohjaimissa oli ensimmäisen maailmansodan taisteluissa 75 viholliskonetta pudottanut ässä, René Fonk. Viiden tonnin ylikuormalla lastattu S-55 ei päässyt lainkaan kohoamaan maasta vaan kiisi suoraan rotkoon. Kaksi miehistön jäsentä sai surmansa.

Kesäkuun 15. päivänä ylittivät John Alcock ja Arthur Whitten-Brown pohjois-Atlantin Vickers Vimy-pommikoneella välilaskutta ja saivat näin nimensä historiaan jopa sir-etuliittein. Ja muitakin yrittäjiä riitti, vaikka joitakin palkintorahoja menikin briteille.

Niinpä Noel Davis oli American Legion-järjestön 100,000 dollarin avun turvin rakentanut koneensa (piirros 4). Lähtökunnossa ihme painoi yli kahdeksan tonnia. Se ei koskaan päässyt yli kuuden metrin korkeuteen - törmäsi puihin ja tuhoutui.

Nopeuskilpailuissa mainetta saanut Clarence Chamberlin lensi pienellä Bellanca W. B. 2-koneella (piirros 3), jolle oli annettu nimi Columbia. Hän lensi sillä New Yorkista Eislebeniin Berliinin lähelle. Teki näin 6,293 kilometrin ennätysmatkan- noin 480 pidemmän kuin Charles Lindberg lentäessään yksin matkan Pariisiin.

Yrittäjiä oli paljon. Alussa oli etupäässä epäonnistuneita, mutta vähitellen enenevin määrin myös onnistuttiin. Onnettomuuksista otettiin opiksi ja kansallisuuksien kirjo kasvoi. Saksalaiset von Hunefeld, Köhl ja Fitzmaurice ylittivät 1928 Atlantin itä-länsi suunnassa ja vuotta myöhemmin lensi neuvostoliittolaisten ANT-4 Moskovasta napareittiä New Yorkiin.

Toinen maailmansota kehitti pitkien matkojen lentoja edelleen ja yht'äkkiä niistä tulikin jo tavanomaisia.

Alkuaikojen pioneerien kokemuksista kehittyi yhä turvallisempia lentokoneita ja nyt ollaankin jo oudossa vaiheessa. Nyt kulkevat vain todella rikkaat laivoilla. Siirtolaiset lentävät niin Euroopasta Amerikkaan kuin kotimaahansakin sieltä vieraillessaan. Lentämisestä on tullut turvallisin ja nopein liikkumismuoto.

O. Lindfors

4,856 juoksi Helsinki-maratonin

Sade ja tuuli haittasivat tämän vuotista Helsinki City-maratonia, mutta silti juoksun juoksi maaliin saakka 4,856 maratoonaria. Osanottajamäärä oli lähellä vuodelta 1983 peräisin olevaa ennätystä.

Voitto meni Ruotsissa asuvalle Kanadan Douglas Orrille, josta tuli ensimmäinen Helsinki City -maratonin kaksoisvoittaja.

Orr voitti myös viime vuonna. Voittoaika ei kurjasta säästä johtuen ollut kuin 2.16.43.

Paras suomalainen Asko Uusimäki oli neljäs.

Finnish - American Heritage Society järjestää lastenjuhlat

Tervetuloa mukaan kaikki lapset ja aikuiset, amerikkalaiset ja suomalaiset, lastenjuhlaan **sunnuntaina, 11. päivänä syyskuuta Sampohaalille Canterburyyn (Ct).** Luvassa on hauskaa kaikenikäisille lapsille.

Barbara Kasper, etevä tarinoitsija, aloittaa juhlat tulkitsemalla lapsille rakkaita kertomuksia **alkaen kello 1.00 iltapäivällä.**

Seuraavana ohjelmassa ovat lukuisat pelit, leikit ja kilpailut kuten "syvän meren" kalastus, esineiden tunnistamisleikki, hernepussin heittokilpailu ja säkkipussijuoksu. Parhaat ja parhaansa yrittävät palkitaan.

Askartelun tai maalaamisen haluiset voivat toteuttaa itseään sormivärein ja eri materiaalein. **Juhla päättyy kello kolme** yllätysnäytökseen.

Virvokkeita, pipareita ym. naposteltavaa on kaikille tarjolla ilmaiseksi. Ja koko tilaisuuteen on **vapaa pääsy.** Siis kaikki joukolla mukaan nauramaan ja laulamaan!

A-M - J

TOTUUDEN . . .
jatkoa sivulta 2

-Näin omin silmin kuinka hautamuistomerkeistä oli hakattu unkarilaiset nimet pois, työ oli nimittäin vielä kesken. Samoihin hautoihin haudattiin romanialaisia, unkarilaiset vainajat tavallaan hävitettiin olemattomiin, Leena Rossi kertoo.

-Romaniankielisiä nuoria ja täysin ummikkoja lääkäreitä lähetetään unkarilaisille alueille eivätkä lääkäri ja potilas siten ymmärrä toisiaan. Tästä johtuvia kuolemantapauksiakin on tiettävästi sattunut. Tietenkin oletetaan, että unkarinkieliset potilaat opettelisivat romaania.

-Vähemmistöillä on ollut Romaniassa hankalaa ennnekin. Unkarinkielisiä osastoja yliopistoissa on suorastaan heitetty Unkarin puolelle. Kuuleman mukaan mustalaisia olisi jopa lähetetty sinetöidyissä rautatievaunuissa Länsi-Saksaan. Vaunujen sisältö havaittiin vasta perillä, kun vaunuista, joissa piti olla elintarvikkeita alkoi kuulua kummallisia ääniä.

"Kaksinaismoraalia"

Alkukesän jälkeen tietoja Romanian unkarilaisten tilanteesta on tihkunut vain harvakseen. Unkarilaisille ei myönnetä enää passeja ja maan rajat ovat suljetut. Leenan transsylvanialainen tuttavakaan, vanha nainen, ei pääse ulos maasta.

Heinäkuussa Turussa vieraili nuorisovaltuuskunta Unkarista, joka pyysi suomalaisten apua Romanian unkarilaisen vähemmistön puolesta. He uskoivat julkisuuden voimaan, siihen että painostuksella Romanian hallitus saataisiin lieventämään tuhoavaa vähemmistöpolitiikkaansa.

Leena Rossin mielestä kansainvälisten järjestöjen tulisi puuttua ja ottaa kantaa Romanian tilanteeseen nykyistä painokkaammin: "Ei se ole sisäisiin asioihin puuttumista".

-Tiedotusvälineissä olevia tietoja ei vain tajua ennen kuin ne itse näkee.

-Tietyt tahot tuomitsevat ja tietyt tahot käyvät kauppaa. Se on kaksinaismoraalista. Suomenkin olisi mahdollista vaikuttaa Romanian hallitukseen kauppapolitiikallaan, Leena Rosi sanoo.

Teksti ja kuvat:
Eila Hannula
(TP)

Brooklyn, NY

Imatra Big Band konsertoi

Imatra Big Band, yksi Suomen vanhimpia big bandeja, tulee esiintymään Imatra Haalilla torstaina, syysk. 8. p:nä klo 7:30 illalla.

Imatra Big Band perustettiin 15 vuotta sitten. Nyt juhlavuoden merkeissä orkesteri on päättänyt tehdä konsertti-, opinto- ja harjoitusmatkan Yhdysvaltoihin.

Suomessa on tällä hetkellä 40 esiintyvää big bandia. Niitä on viime vuosina perustettu jatkuvasti. Big bandit tekevät uutta tulemistaan Suomessa.

Imatralla järjestetään vuosittain kansainväliset Big Band-festivaalit, joten Imatrasta on tullut Suomen big band-kaupunki.

Tänä vuonna festivaalien pääesiintyjä oli Me Lewis Big Band USA:sta.

Imatra Big Band on ollut avoimissa Suomen mestaruuskilpailuissa kaksi kertaa paras suomalainen big band. Se on tehnyt kolme LP-levyä ja suunnittelee parhaillaan neljättä.

Imatra Big Band on tehnyt useita konserttimatkoja eri puolille Eurooppaa. Sen ohjelmisto koostuu Glenn Miller soundeista ja tanssimusiikista aina vaativaan swingiin ja jatsiin saakka tilaisuudesta riippuen. Ohjelmistossa on myös paljon suomalaisia sävellyksiä ja sovituksia.

Nyt kannattaa tulla kuuntelemaan ja katsomaan suomalaista big bandiä, joka esiintyy kuuluisalla Imatra Haalilla.

Hyvät ulkosuomalaiset

Koska en voi henkilökohtaisesti tavoittaa kaikkia niitä, jotka muistivat minua kesäkuun lopussa täyttäessäni 60 vuotta ja jäädessäni eläkkeelle, haluan näin yhteisesti kiittää lämpimästi teitä kaikkia. Erikoinen kiitos kaikille niille, jotka samalla kartuttivat Suomi-Seuran stipendirahastoon perustettua nimikkorahastoani. Rahastohan vaalii ja tukee teidän ja jälkipolvienne yhteyttä suomalaiseen kulttuuriperintöön.

Samalla haluan vielä kiittää kaikkia aktiivisesta ja monipuolisesta osallistumisesta ulkosuomalaistyöhön niinä lähes 30 vuotena, jotka minulla on ollut ilo toimia Suomi-Seuran palveluksessa. En koskaan unohda minulle matkojeni aikana osoitettua ystävällisyyttä ja vieraanvaraisuutta.

Toivotan teille jokaiselle valoisaa tulevaisuutta sekä yhteistoimillenne jatkuvaa menestystä.

Helsingissä elokuulla 1988

Teidän kaikkien

Tauri Aaltio

Rummage Sale Imatra Haalilla

Imatra Seura järjestää "Rummage sale" myyjäiset haalillaan lauantaina, syysk. 10. p:nä. Ne alkavat aamulla klo 10 ja päättyvät iltapäivällä klo 3.

Välillä voi levähtää ullakkoaarteiden katselulta ja nauttia kahvia ja pullaa tai paikan päällä grillattavia hampurilaisia ja hot doggeja. Kaikki mukaan!

Imatra Big Band

esiintyy

Imatra Haalissa
740 40th St., Brooklyn, NY

Torstaina, syysk. 8. p:nä 7:30 ill.

Konserttia seuraa tanssit

Liput $5.00

Kahvia ja pullaa

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on kesäkuukausina (kesä-, heinä- ja elokuussa) avoinna yleisölle passi ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

SUOMALAINEN PAIKANVÄLITYSTOIMISTO

HILDA KOTILA ja

VIRGINIA KOTILA MUHLBERG

Hyviä paikkoja saatavana
Soittakaa (212) 288-6562
tai kirjoittakaa osoitteella:

FINNISH EMPLOYMENT AGENCY INC.

206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. **Central Village**
Tel. 774-3284 **Tel. 564-2147**

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS
5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

Urheilua

Bryggare katkera valintasysteemistä

Kalevan kisoissa akillesjänteensä revittänyt *Arto Bryggare* on katkera siitä, että olympiakisoja varten pitää antaa näyttöjä viime hetkillä.

- Urheilijat pitäisi valita vuotta ennen kisoja. Suomessa ei olisi vara katkoa akillesjänteitä viime hetken näyttöjen takia.

Urheilu-uransa jatkosta Bryggis oli vaitelias äskettäin pitämässään tiedotustilaisuudessa.

- Haluaisin jatkaa uraani, mutta en tiedä onko minulla siihen fyysisiä edellytyksiä.

Bryggaren haaveet Soulin olympialaisista kaatuivat akillesjänteen repeämiseen Kalevan kisojen alkuerissä. Kasan arvokisamitaleita pika-aiturina kerännyt Bryggis on mietiskellyt Kalevan kisojen jälkeen vain sitä, mitä olisi tapahtunut jos hän olisi astunut radalle vasta nyt.

Bryggare oli suivaantunut joillekin nimeltämainitsemattomille olympiavalitsijoille, jotka olivat esittäneet Artsille omia mielipiteitään Olympiakomitean virallisena kantana. Niinikään hän soimasi erästä nimeltämainitsematonta iltapäivälehteä, joka ennen Kalevan kisoja oli äänekkäästi vaatinut Bryggarea lopettamaan "lymyilemisen".

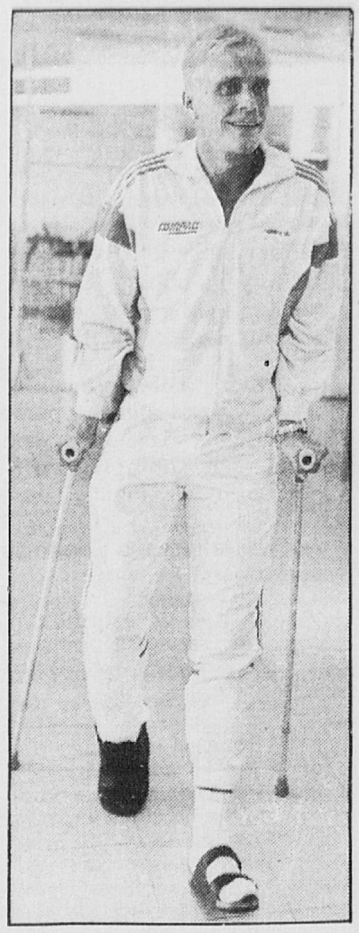
- Ajattelin suomalaisen miehen tapaan että minähän en lymyile. Päätöksen juoksemisesta tein kuitenkin itse ja itse kannan siitä myös vastuun.

Nyt Artsi uskoo lääkäreitä

Bryggare kritisoi nykyistä valintamenettelyä rankasti.

- Suomi on pieni maa, sillä ei olisi varaa katkoa akillesjänteitä viime hetken olympianäyttöjen takia. Valinnat olympiakisoihin pitäisi tehdä jo vuotta ennen.

Bryggikselle näytön yrittäminen Kalevan kisoissa tiesi sitä, että hänen akillesjänteensä repeytyi, mikä on pahinta mitä akillesjänteelle saattaa tapahtua. Katkeaminenkin parantuu nopeammin ja varmemmin.

Arto Bryggare linkutti tiedotustilaisuuteen suoraan sairaalasta.

Artsin jalka on nyt pari kuukautta paketissa ja sen jälkeen hän ryhtyy opettelemaan kävelemistä. Hyvällä tuurilla hän pystyy kokeilemaan juoksemista tammikuussa.

- Saattaa tietysti olla että painan silloin 130 kiloa ja vihaan koko urheilua, naurahti Bryggis väkinäisesti.

- Haluaisin edelleen näyttää että olen kova jätkä juoksemaan aitoja mutta en todellakaan tiedä kestääkö jalka. Se on kuitenkin varma että nyt teen tarkasti mitä lääkärit sanovat, en kiirehdi radalle liian aikaisin.

Politiikka kiinnostaa

Valmentajaksi ryhtyminen ei Bryggistä kiinnosta.

- Kukaan ei sietäisi minua valmentajana. Sitä paitsi katkeroitunut huippu-urheilija on valmentajana pahin mahdollinen.

Viisaana miehenä Bryggis pitää kaikki tiet avoinna, hän ei sulje pois sitäkään mahdollisuutta, että lähtisi mukaan politiikkaan. Hän kuitenkin kiisti sen, että häntä olisi jo kosiskeltu jonkin puolueen riveihin. Kovin kauan sitä tuskin tarvitsee odottaa.

Yleisradion toimittajat ehättivät kosiskella Artsia jo kommentaattorikseen mm. Souliin.

- Jaa, tuo kolmosteevee on yleensä tarjonnut enemmän, leukaili Bryggis.

Miehellä on jo jonkinmoinen diili erään tietokonefirman kanssa, mistä Artsi ei kuitenkaan halunnut enemmälti kertoa. Mielessä ovat myös urheilun vuoksi rempalleen jääneet opinnot kauppakorkeassa.

- Toivon ettei urheilu ole imenyt kaulanjatkettani aivan tyhjäksi, maalaili Arts viitaten opintojensa jatkamiseen.

Teksti: Teijo Piilonen
Kuva: Petri Puromies (SS)

Tarmo Uusivirta ammattilaisten MM-kehään

Jyväskyläläisnyrkkeilijä Tarmo Uusivirta, 31, pääsee toisena suomalaisena yrittämään ammattilaisten MM-tittelin valtaamista.

Uusivirta kohtaa 7. lokakuuta Länsi-Berliinissä superkeskisarjan (76,2 kg) maailmanmestarin, Länsi-Saksan Cracino Rocchigianin, 25.

Ennen Uusivirtaa on suomalaisista ammattilaisten MM-kehässä iskenyt Olli Mäki, jonka Dave Moore tyrmäsi Helsingin olympiastadionilla 26 vuotta sitten.

Jalkapallon SM-sarja

Helsingin Jalkapalloklubin johto mestaruussarjassa kasvaa edelleen.

Joukkue johtaa runkosarjaa jo kahdeksalla pisteellä ennen kuuden parhaan joukkueen loppusarjaa, johon otetaan mukaan runkosarjan pisteet.

Ottelutulokset 18. kierrokselta: KuPS-OTP 2-0, TPS-Haka 0-0, Ilves-Reipas 0-6, KePS-MP 0-0, PPT-HJK 1-2 ja Kuusysi-RoPS 1-5.

Tilannesarjassa, kun runkosarjaa on jäljellä neljä kierrosta: HJK 30, Reipas 22, Kuusysi 21, RoPS 20, TPS, Ilves ja KePS 19, Haka 18, MP 17, OTP 14, KuPS 12 ja PPT 5.

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Syksy saapuu - ja sen myötä monet mukavat asiat alkavat taas luistamaan.

Viulutaiteilija Leo Jaakkola on yksi lomailija, joka palattuaan lomilta antoi jo kauniin kahvikonsertin asukkaillemme.

Keskiviikkoaamuna Taimi Lehti ja Aune Salo pistivät miesten parturityöt käyntiin. Naiset olivat vuorossa torstaiaamuna. Asiakkaista ei ollut pulaa.

Mr. Roiha toi kotiimme elokuvat jälleen. Saimme myös tutustua suomalaiseen naiskirjailijaan Sanelma Kuusistoon. Hän esitti meille meriaiheisen kauniin runonsa ja jutteli kirjallisuudesta, kuunnelma-kilpailusta ym:ta. Sain ihanan runokirjan "Olkisydän", josta kiitokseni.

Keskiviikkona iltapäivällä vietettiin ruokasalissa John Luopan muistotilaisuus, jossa pastori Eino Salo piti kauniin muistopuheen, säestäen myös musiikkiesitykset.

Mr. John Luopa nukkui ikiuneen sairaskodissa 19 pv. tätä kuuta 96 v. ikäisenä. Otamme osaa omaisten suruun.

Torstaina oli taas yhteislaulua, jossa musiikista vastasi Charles Hedlund. Hartaushetkeä vietettiin lähetyssaarnaaja Antti Ropon seurassa perjantai-iltana.

Sydämelliset kiitoksemme teille kaikille yllämainituille ystäville ja kotimme avustajille taas kaikesta rakkauden työstänne asukkaittemme hyväksi.

Sairasosastolla olisi miespotilaalle nyt tilaa, mikäli toivotte siirtoa sinne. Ottakaa yhteys Lepokodin sairasosastolle.

Hyvää oloa ja elämän iloa.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Puolet NL:n joukoista lähtenyt Afganistanista

Puolet Afganistanissa olleista Neuvostoliiton joukoista on poistunut maasta, ilmoitti Moskovan radio edellisviikon sunnuntaina.

Neljän osapuolen Geneven sopimuksen mukaan puolet Afganistanissa olleista 100,000 neuvostosotilaasta on poistettava maanantaihin, 15. elokuuta mennessä. Moskovan radio lähetys antoi viitteen, että joukkojen kotiuttaminen on vuorokauden edellä aikataulustaan.

-Neuvostoliitto päättää sunnuntaina ensi vaiheen joukkojensa vetäytymisestä Afganistanista", radio kerti.

Radio lisäsi vetäytyvien sotilaiden menevän Neuvostoliitossa pysyviin tukikohtiinsa. Radion mukaan Afganistanin itäisissä, koillisissa ja kaakkoisissa maakunnissa ei ole enää neuvostoliittolaisia sotilaita.

ETELÄ-AFRIKKA . . .
jatkoa etusivulta

hiilen kansainvälistä kauppasaartoa. Samoin he olivat valmiita tiukempiin tulleihin, maataloustuotekaupan lisärajoituksiin ja jopa lainsäädännöllä koventamaan pakotteiden rikkomuksista seuraavia rangaistuksia.

Israel tärkein aseistaja

Komitean Etelä-Afrikan asehankinnoista teettämän selvityksen mukaan Israel toimittaa Etelä-Afrikan armeijalle lähes miljoonan dollarin edestä aseita samaan aikaan kun se diplomaattitasolla yrittää parantaa suhteitaan Afrikan mustiin valtioihin.

Selvityksen tehnyt **Abdul Minty** toteaa että, YK:n asettaman asevientikiellon rikkominen on erittäin laajamittaista. Minty nimesi Israelin kiellon ykkösrikkojaksi, mutta hänen mukaansa myös Englanti ja Länsi-Saksa ovat toimittaneet runsaasti aseita Etelä-Afrikkaan.

Minty mainitsi myös joukon muita rikkojamaita, kuten Yhdysvallat, Hollannin, Chilen, Ranskan, Italian, Taiwanin ja Sveitsin. Mintyn mukaan useiden länsimaiden lainsäädäntö tarjoaa aseviejille porsaanreiän, jonka turvin aseita ja varaosia voidaan toimittaa Etelä-Afrikkaan yhden tai useamman välittäjämaan kautta.

Minty sanoo, että Israel on jo pitkään auttanut Etelä-Afrikkaa uusimaan hävittäjäkalu toaan, ja yksin viime vuonna noin 50 israelilaista lentokoneinsinööriä matkusti Etelä-Afrikkaan.

ACE HARDWARE
1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

Lakeside Chapel
Funeral Directors
131 Lakeside Dr.
Lake Worth, Florida
Puhelin 582-6633

Kuolleita

Aino Leppänen

MONONGAHELA, PA - Aino Leppänen, monivuotinen Raivaajan tilaaja, kuoli heinäk. 30, 1988.

Robert Hesselgren

BURLINGAME, CA - Robert Lawrence Hesselgren, 60, kuoli elok. 6, 1988 Peninsulan sairaalassa.

Hän oli syntynyt Fitchburg, Mass.:ssa, mutta asui viimeiset 32 vuotta kaliforniassa. High Schoolin jälkeen edesmennyt jatkoi opintojaan Massachusets Teachers Collegessa ja San Francisco State yliopistossa, missä hän valmistui maisteriksi.

Yli 30 vuoden ajan hän työskenteli San Bruno Park koulujärjestelmän palveluksessa toimien mm. kolmen eri koulun johtajaopettajana.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi vaimo Ruth F. Hesselgren; kolme poikaa, Tim San Franciscossa, Sam San Mateossa ja Matthew Redwood Cityssä; tytär Laura Hesselgren Burlingamessä; äiti Helvi Hesselgren San Josessa ja kaksi lastenlasta.

Hautaaminen tapahtui Skylawn Memorial Park hautausmaahan San Mateossa.

Laila Lammi

FITCHBURG, MA - Laila L. (Wehter) Räsänen Lammi, 83, 29 Merriam Parkway, kuoli elok. 18, 1988 Burbankin sairaalassa.

Hän oli syntynyt helmik. 26, 1905 Quincyssä Kaarlo ja Ida F. (Koskinen) Wehterin tyttärenä ja asui Fitchburgissa useita vuosia. Hän kuului Elm St. Lähetysseurakuntaan.

Kaipaamaan jäi aviomies Arthur H. Lammi; poikapuoli Olli Räsänen, Fitchburg; tytär Mary Elizabeth Lammi, Princeton; veli Sulo Wehter, Hingham; kolme lastenlasta sekä useita sisarusten lapsia.

Boskin hautaustoimisto, 85 Blossom St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautasumaahan.

Donald Nivala

GARDNER, MA - Donald E. Nivala, 51, 286 West St., kuoli elok. 21, 1988 Leominsterin sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Gardnerissa Ernest H. ja Lahja (Wehkaoja) Nivalan poikana ja asui alueella koko ikänsä. Vuonna 1954 edesmennyt sai päästötodistuksen Gardner High Schoolista, minkä jälkeen jatkoi opintojaan East Coast Aero technical Schoolissa Lexingtonissa.

Useiden vuosien ajan edesmennyt omisti Chair City Steam Bath'in. Lisäksi hän toimi Mount Wachusett Community Collegen turvallisuusvartijana ja Westminsterin poliisina.

Kaipaamaan jäi vaimo Karin L. (Kennedy) Nivala; kaksi poikaa, Keith J. Nivala, Winchendon ja Kevin D. Nivala, Westminster; kolme poikapuolta ja kolme tytärpuolta lapsineen sekä useita tätejä ja serkkuja.

Hautaustoimisto Smith, 69 Vernon St., huolehti hautauksesta. Pastori Gary Heikkilä toimitti siunauksen.

Hautaaminen tapahtui Wildwood hautausmaahan.

Postikortit myös lomamuistoja

Suomessa lähetetään jälleen tänäkin vuonna - lähinnä lomakauden aikana - kaikkiaan 10 miljoonaa postikorttia, joissa kuvataan tiettyä paikkakuntaa. Näitä paikkakuntakortteja ostetaan myös muiden lomakuvien sekaan valokualbumin piristeeksi.

Korttien ostajia on usein ärsyttänyt se, että lähempi tarkastelu on osoittanut suomalaisesta kohteesta kertovan kortin ulkomailla painetuksi. Lähinnä kortteja painetaan Italiassa ja Espanjassa.

Tilanne on kuitenkin muuttumassa kotimaisempaan suuntaan.

Suomen suurin korttien kustantaja, hämeenlinnalainen Paperitaide Oy, käyttää maisema- ja muiden paikkakuntakorttiensa perusmateriaalina vain suomalaisten kuvaajien kuvia. Kortit myös suunnitellaan ja painetaan kotimaassa.

- Paikkakuntakorttienkin luonne on selvästi muuttumassa. Aiemmin ne olivat joko panoraamakuvia tietystä kohteasta tai kortit oli koottu useampaa nähtävyyttä esittelevistä pienkuvista, kertoo toimitusjohtaja Markku Laakso.

Hänen mukaansa näissäkin korteissa pyritään nyt viestimään aiempaa enemmän esimerkiksi lomatunnelmia.

-Korttiaiheet pyritään valitsemaan siten, että vielä vuosien päästä niitä katsoessaan muistaa, miltä minusta juuri tuolla matkalla juuri tuossa paikassa tuntui, sanoo Laakso.

Ystäville ja sukulaisille lähetettäessä korttien taas pitää antaa mahdollisimman hyvä kuva lomakohteesta.

Lähes kaikilla suomalaisilla vähänkin suuremmilla paikkakunnilla on omat korttinsa.

Kakolan karkurit kiinni

Heinäkuun alussa Kakolan vankilasta Turussa paenneet vangit on saatu kiinni. Karkureita oli kolme, joista yksi löydettiin jo aikaisemmin surmattuna Lapista. Kaksi muuta pidätettiin Tukholman läheltä.

Ruotsin poliisi piiritti talon, jossa karkurit majailivat ja poliisi ampui karkureiden asuntoon kyynelkaasua. Kymmenen minuuttia myöhemmin karkurit tulivat ulos eikä välikohtauksessa ammuttu lainkaan.

Ruotsin poliisi pidätti samalla karkureita avustaneen suomalaismiehen sekä takavarikoi huomattavan määrän aseita.

Karkureiden epäillään tehneen pankkiryöstöjä sekä Suomessa että Ruotsissa. Lisäksi Suomen poliisi epäilee kahden karkurin surmanneen Lapista löytyneen kumppaninsa.

Itujа tarjolla

Liisa A. Liedes

"Haikarakin taivaalla tietää aikansa; metsäkyyhkynen, pääskynen ja kurki pitävät vaarin tuloajastansa, mutta minun kansani ei tunne Herran oikeutta". (Jer. 8:7)

Jo kolmena päivänä olen kuullut kanadan kurkien (Canadan geese) kutsuvan äänen, kun he joukkoina ovat lentäneet etelään päin. Elokuu on vasta äskettäin taittanut puoliväliaikansa, mutta kurjet ovat jo "kuulleet" sisäisen kutsun, joka kehoittaa niitä muuttamaan lämpimiin maihin tulevan talven ajaksi.

Kuinka ihmeellisesti ja ihanasti Jumala onkaan järjestänyt luomakunnan elämän. Luonto tottelee Jumalan sääntöjä, ja elämä jatkuu. Vain ihminen on tottelematon Jumalalle, ja tuhoaa itsensä. Edellämainitun raamatunjakeen lisäksi profeetta Jeremia kirjoittaa, "Kuinka saatatte sanoa: 'Me olemme viisaita, ja meillä on Herran laki'? Totisesti! Katso, valheen työtä on tehnyt kirjanoppineiden valhekynä. Viisaat saavat häpeän, kauhistuvat ja joutuvat kiinni. Katso, he ovat hyljänneet Herran sanan - mitä heillä on viisautta?"(jk. 8, 9)

Oletko sinäkin hyljännyt Herran Sanan? Mistä sinä sitten sitä viisautta etsit? Olet ehkä jo kauankin aikaa kuullut Jumalan kutsun, mutta olet jatkuvasti kääntänyt katseesi ihmisiin kuullaksesi heidän viisauksiaan. Ystävä, kun sinunkin lähtösi hetki tulee muuttaa ajasta iankaikkisuuteen, ei sinua kykene auttamaan yhdenkään ihmisen viisaus. Yksi kerrallaan - aivan yksin - jokainen vuorollaan lähtee. Et voi viedä kuoleman rajan yli oppineisuuttasi, et viisauttasi, et tietoasi, et rikkauksiasi, et ystäviäsi, et perhettäsi. . . Yksin lähdet - inhimillisesti katsoen. Kaikki jää; "lennät" ikuisuuteen yksin.

Kurki kuulee oikean kutsun. Kurki tietää, että kun se sisäinen kutsu kuuluu, silloin on aika valmistautua lähtöön - jos haluaa elää. Sananlaskuissa luemme, "Eikö viisaus kutsu, eikö taito anna äänensä kuulua? Ylös kummuille, tien viereen, polkujen risteyksiin hän on asettunut. Porttien pielissä, kaupungin portilla, oviaukoissa hän huutaa: 'Teitä minä kutsun, miehet, ja ihmislapsille kaikuu minun ääneni. Tulkaa, yksinkertaiset, mieleviksi; tulkaa järkeviksi, te tyhmät. . ." (San. 8:1-5) Viisaus on Jumalasta; Jumalan Sana on viisautta!

Jeesuksen kutsu tarkoittaa kaikkia, kun hän sanoo, "Tulkaa minun työni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon." (Mt. 11:28) Jeesus lupaa, "Minä olen elämän leipä; joka tulee minun työni, se ei koskaan isoa, ja joka uskoo minuun, se ei koskaan janoa." (Jh. 6:35)

Ystävä, olethan sinä viisaampi kuin kanadan kurki? Lähdethän sinä liikkeelle kun Jeesus kutsuu? On mahdollista, että sinun viimeinen lähtösi on hyvinkin lähellä. Kuoleman talvi tulee. Menetkö sinä Jeesuksen luokse taivaaseen, Jumalan rakkauden lämpöön? Jeesuksen veri puhdistaa kaikesta synnistä vielä tänäkin päivänä. Usko Jeesukseen niin pelastut!

KESKUSTASSA SIJAITSEVA
FRANK H. MILES COMPANY
1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia vuodesta 1896

May Funeral Service
HAUTAUSTOIMISTO
RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

BOSK FUNERAL HOME
85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635
Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant
Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns.
Ground Level Entrance
Sunset Plan
AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director
Phone All Branches 345-6778

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

The Finnish-American RAIVAAJA

Some mojakkaa!

by Roy Helander

In my childhood days we could be pretty certain that towards the end of the week we would have a meal that was concocted out of all the leftovers of previous offerings. Sometimes it was a stew or soup, sometimes a casserole but invariably it was delicious.

Well, that's what this column is going to be today, a mixture of leftovers from my mind that don't really belong together, but could be of interest to you.

"Mojakka" was the stew served at Summer Festivals for years, a conglomeration of meat and vegetables cooked in large pots over wood fires for hours on end.

Were you aware that Kurt Nikkanen, the Finnish American violinist, was soloist at the Blossom Music Festival this summer with the Cleveland Symphony playing a Glazunov Violin Concerto? Wouldn't it be a smash to find him in concert at some future FinnFest?

Did you happen to catch the four part "Fat Man on a Bicycle" on public te!evision last month? This British visit to Scandinavia was most interesting, with the last part devoted to Finland.

The host visited the Swedish Theater in Turku, a gypsy family, had a sauna at a lakeside, dropped in on an accordion factory in Kouvola, and devoted a long segment to the loss of Karjala.

My favorite scene showed the making of a satiric film where the actor sat stark naked in a Tampere phone booth in a supposed sauna for two hours. Then he rang up a beer from a local restaurant.

When the filming was over, the actor dressed and walked off, taking a swig out of the beer bottle. Two policemen who had watched the whole thing stopped him. Nudity is allowed in public, but not drinking! Watch for it in your area.

Katri Sword mentioned in her latest article that she had met Aarne Orjatsalo on her way to a funeral with a friend and he had said: Have a good time!

It reminds me of my father-in-law, who upon returning from the funeral of a neighbor known for drinking and wife-beating, said: "Jopa oli hauskat hautajaiset" (What a happy funeral that was!) Thanks for your kind comments, Katri.

Hertta Odell waxed eloquently in her latest piece about the harm that man is doing to nature.

I often feel that her articles should be translated for our non-Finnish readers, for she writes with such humor and wisdom. She will be interested in the following.

At my workplace at the Digital plant situated in the old American Woolen mills in Maynard, the company has made great and careful improvements in the old facility so that it really sparkles.

They are also very careful of any possible toxic harm that might be present. So what do you think has been poisoning us recently?

A couple of weeks ago the coffee urns in the cafeteria disappeared and there was a real problem for the vendor to provide this important beverage in enough quantity without the automatic urns. This week new ones were installed.

But we also had a letter on every desk the same morning explaining that the urns had been removed because for two days they had been showing elevated lead levels, well above the EPA standards. The water in the bubblers and sinks did not show this, so they discovered that the soldered joints of the urns were causing it.

Now they suggest that anyone who had been drinking more than four cups a day of either coffee or the hot water have a blood test for lead determination.

I remember how they used to tin the breaks in the copper coffee pots that were in every Finnish home and in those huge copper coffee boilers that were in the "ravintola" of every hall.

Finally, I'm getting a big kick over the confusion being caused by the new film on Jesus' life. The fundamentalists are joining with the Catholics in condemning the film without having even seen it.

Is their faith so weak that a two hour presentation of something that varies from their own beliefs could endanger them?

Boy, they should have been around when the Socialists and the Commies went at each other back 60 years ago!

And no one's faith wavered.

50 years ago

Finns to Celebrate Colony Tercentenary

'Miss Massachusetts' will be selected

Hundreds of people of Finnish blood poured into Boston today to attend the opening event of the tercentenary celebration of the first landing of Finnish colonists in this country at the settlement of New Sweden in Delaware, on the site of what is now Wilmington.

At the time Peter Minuit brought two ships, Kalmar Nyckel and Fagel Grip, into the Delaware River in the spring of 1638, Finland was a duchy of the kingdom of Sweden. The colony spread over sections of what is now Pennsylvania and New Jersey; in fact, the place where Independence Hall, Philadelphia, now stands was at one time included in the territory of New Sweden. For a while the colony came under the domination of the Dutch at New York and later of the English, after the English had ousted the Dutch.

Although the colony was Swedish, from one-third to one-half of the colonists who settled along the Delaware were Finns.

It is to honor these early forerunners of their race in North America that representatives of the 30,000 Finns in Massachusetts have begun to arrive in Boston today, coming in force from Fitchburg, Worcester, Quincy and other centers of Finnish population.

Outstanding event of the day will be the selection of a "Miss Massachusetts," to be sent to the National observance of the founding of the colony in Delaware Monday. The winning girl will be chosen from 11 who have previously been awarded victory in local contests held throughout the state.

These 11 girls are Miss Helen Kauppinen, "Miss Norwood"; Miss Olga Laine, "Miss Wareham"; Miss Ellen Ruuska, "Miss Cape Cod"; Miss Sirkka Hoglund, "Miss Fitchburg"; Miss Ellen Kauppinen, "Miss Cape Ann"; Miss Vieno Koski, "Miss Maynard"; Miss Ethel Ilmonen "Miss Boston"; Miss Elma Kleemola; "Miss Peabody"; Miss Ingrid Wironen, "Miss Gardner"; Miss Irene Halmi, "Miss Quincy"; Miss Helen Jappinen, "Miss Worcester."

The winner will be selected at the dinner of the Finns in the Hotel Bradford. Afterward there will be dancing.

Tomorrow has been officially designated as Tercentenary Sunday for the Finns and will be observed throughout the country by the people of that race. Here special services have been arranged in Finnish churches and in the afternoon a concert will be held at the Parkman bandstand with music by a special band of 40 Finnish musicians under the leadership of Edward Johnson of Quincy. Among the selections will be "Finlandia" by Jean Sibelius, the great Finnish composer. The Finnish singers of Fitchburg, under the direction of Jallu Honkanen, will give several selections. Miss Meri Tikkala will be the soloist. There will also be speakers.

In Maine, Gov. Barrows has proclaimed today as National Finnish Holiday and various functions will mark the day Down East. Maine has benefitted very greatly from an influx of Finns, as hundreds of well kept, prosperous farms bear witness.

A sizable delegation of Finns from Massachusetts are expected to be present in Wilmington on Monday when the liner Kungsholm comes up the river with the official delegations from Sweden and Finland. Crown Prince Gustaf Adolf will head the Swedish delegation and Rudolf Holsti, minister of foreign affairs for the Republic of Finland, the delegation from his country.

Of particular interest to the Finns will be the dedication on Wednesday of a monument at Chester, Penn., commemorating the settlement of that community by the Finns nearly 300 years ago. Chester was originally called Finland. The monument is made of red Finnish granite, from the same quarry that furnished materials for Napoleon's Tomb in Paris. A bas relief carved in the granite by Väino Aaltonen, Finnish sculptor, shows the departure of colonists their homeland.

- From the Boston Globe *of June 25, 1938.*

Does any of our readers remember who was chosen as "Miss Massachusetts" from the 11 women named above?

Conversational Finnish courses

BURLINGTON, MASS - The Fall '88 catalog of Middlesex Community College's continuing education and community services program lists several courses in Finnish.

They are Conversational Finnish/Beginning I, Conversational Finnish/Beginning II, Conversational Finnish (Intermediate Level I), and Conversational Finnish (Intermediate Level II).

For more information, contact Middlesex's Burlington campus, Terrace Hall Ave., telephone (617) 272-7342.

Books

Rosalia

Written by Arvo Lindewall and published in 1942, *Rosalia* is the story of Rosa Lemberg, a celebrity in Finnish American drama and concert circles, who performed across the nation from 1905 to the early 1950's.

Rosa was the illegitimate daughter of the 1870's Vice Governor of British South West Africa and an Arabian-Damaraland African beauty. She was raised in a Finnish Missionary school in Ovamboland and in 1884, at age nine, she accompanied a missionary couple to Finland. Her education in Finland was meant to prepare her to return to Africa as a teacher.

Disillusioned by what she considered the hypocrisy of missionary endeavors, she chose not to return to Africa. Instead, at the age of 29, with a sound teacher training which had developed her outstanding musical and dramatic talents, she migrated to America in 1904.

For more than forty years, Rosa was active in Finn Hall activities as an actress, songstress, musician and as a drama and choir director. She employed those talents in New York City, Ironwood, Michigan, Astoria, Oregon, Wilkeson and Seattle, Washington, Butte, Montana, and Chicago, Illinois.

Arvo Lindewall's *Rosalia* has been recently translated into English by Eva H. Erickson of Iowa City, Iowa.

It is available from the RAIVAAJA book store for $10.00 plus $1.50 for postage and handling. Massachusetts residents add $.50 sales tax. Send your order to RAIVAAJA P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Visit
RAIVAAJA's
book table
at the TORI
Sept. 13
SAIMA PARK
Fitchburg, Mass.

Smith Funeral Home, Inc.
Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

Mack Stephenson Funeral Home

1004 S. DIXIE HWY. - LANTANA, FL 33462
Tel. 582-4124
David Jarvi
Funeral Director
Puhumme Suomea

Translators take note

by Richard Impola

Anyone involved in translating from Finnish into English, whether it be poems, plays, novels, promotional material, or technical manuals should be interested in the letter below. It came out of the Finn Fest translation workshop and is the result of the feeling that translators could help one another very much if there were some practical, organized way of doing so.

Dear Fellow-Translator:

This is a follow-up to the meeting on translation held at the Delaware FinnFest. From the sheets turned in, it is clear that people have different reasons for translating and work with quite different kinds of material. Still, it should be possible to form an organization for our mutual benefit.

Communication over great distances will naturally be a problem, especially when a person needs help or information, but it should be possible to solve the problem with the right type of organization. A number of ideas have occurred to me, and I should like your reaction to them, along with further suggestions.

First of all, we need a directory so that every member of the proposed association would know who else is doing the kind of translation he or she is interested in.

We would need a central location where mailing lists, information about translation projects, records, etc., could be kept, especially with an association in which one year's chairman may be from Massachusetts and the next year's from California. Dr. Borje Vähämäki has stated that the Center for Finnish Studies at the University of Minnesota will have secretarial help this year. Perhaps that facility could provide us with a data bank.

There might be sub-groups within a translators' association made up of people who do similar work. A person within each group who has the knowledge and experience could act as a resource person, helping others when the need arises.

Later on, such a person could be entrusted with materials purchased with group and/or association funds (expensive or specialized dictionaries, for example) to which other translators could have access.

Officers of the association could be elected at an annual meeting in association with FinnFest.

I do not believe that we can do much until next summer, but it would be nice if we could go to Oregon with a paid-up membership roster.

If any of you are committed enough to the idea of a translators' association to send in your dues now, we could have those funds available for next summer's meeting.

I would suggest a nominal five-dollar membership to begin with, the check to be made out to the Finnish-American Translators' Association and mailed to me at this address. I will hold any checks I receive until the end of October. If only a few come in, I will tear up the checks.

If enough people express an interest, I will deposit the checks to an account under the name of the Finnish-American Translators' Association, send out membership cards, and turn over the account and membership roster to the duly elected treasurer and chairman next summer. It would be a way of getting preliminaries out of the way so that next summer's meeting could deal with more specific issues.

It goes without saying that the first general meeting at next summer's FinnFest would set dues, draw up a charter, etc.

I believe there would be a number of advantages in having a translators' association.

Those interested in literary translation could use it to learn of possible works for translation, to learn what is being translated, and as a means of contacting publishers in Finland, who are not very responsive to personal letters.

For those who do commercial translation, I should think it would be an advantage to have their names and addresses on a central file available to people seeking translators. It would be up to the association to make known the existence of such a file. It would put people in touch with others involved in the same activity and would promote an exchange of ideas and information that could only be beneficial.

If you wish to become a member of the group, would you please fill out the form below and mail it to: **Richard Impola, 20 Du Bois Rd., New Paltz, NY 12561**, along with your check.

If you know of people who might be interested in joining a translators' group, would you pass on this information to them, and or send me their names and addresses. Thanks.

Finnish-American Translators' Association

Name: _____ Address: _____

Tel: _____

Particular interest: _____

_____

_____

Timo Solin exhibition in New York

NEW YORK, NY – The internationally known sculptor Timo Solin will present his first New York showing of his Abstract Impressionist sculptures in steel and acrylic with painted hues, at the prestigious Schiller-Wapner Galleries, 1 East 61 Street, from September 15 to September 29.

The artist's present works in hard board and metal have proven to be a real hit with its great combination of sculpture and painting, something new in the art world.

His work is recognized by his energy, strength, movement, diversity, and vitality with a sense of humor. Timo's work shows his affinity for color, as well. It is full of sharpness, as his eye has great awareness for fine detailing. There is a fluid feeling reminiscent of mystic dreams, and he never loses control.

Timo Solin was born in Tampere, Finland and has lived in Sweden for the past fifteen years. Together with his wife Tina, they live on a farm 20 miles from Stockholm. Dating from the 18th Century, the farm consists of 1,000 acres of land, complete with buildings and houses for 123 families.

This environment is extremely condusive to the artist's work since the closeness of nature is vital to him. Completely dedicated to his work, Timo is known for his discipline and as a result doesn't observe holidays or weekends, and has no limit to his energy and working hours.

He has been working in this medium for the past five years. Prior to that, he worked primarily in bronzes and outdoor wood sculpture. Today, his work ranges in scale from six inches to larger than life, as well as wall hangings, all three dimensional.

Timo Solin has had several exhibitions in Sweden, Norway, Denmark, England, and most recently in Spain. This exhibit at Schiller-Wapner Galleries marks the artist's debut to the New York art scene.

Kalenteri

CONNECTICUT

Sept. 1 – Finnish American Heritage Society meeting, 7:30 pm, Sampo Hall, Canterbury.

Sept. 3 – From Finland: "Lausuntaryhmä Kommunikaatio," 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Followed by Labor Day Dance with music by Bert Stromholm.

Sept. 11 – Children's Day, 1 pm, Sampo Hall, Canterbury. Sponsored by Finnish American Heritage Society. Finnish storytelling, magic acts, clowns, balloons, refreshments and more. Admission free.

MASSACHUSETTS

Aug. 31 – Coffee social & dance, 8 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.

Sept. 2 – Performance by Finnish recital group "Kommunikaatio", 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Admission $2.00. Coffee social follows show.

Sept. 3 – Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Hi Lites.

Sept. 6 – Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.

Sept. 9 – Knights of Kaleva and Ladies of Kaleva monthly meetings 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg.

Sept. 10 – Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hendela.

– Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Demond Pond, Rutland. Music by Hi Lites.

Sept. 11 – Tori '88, a Finnish market place, 11 am-3 pm, Saima Park, Fitchburg. Food, entertainment and all kinds of interesting things to buy. Sponsored by the Finnish American Club of Saima.

Sept. 14 – Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg.

Sept. 17 – Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi Lites.

Sept. 24 – Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Rutland. Music by Kurt Bischoff.

MICHIGAN

Sept. 12 – Finnish language class begins, Finnish Center, Farmington Hills. Classes on Monday nights, 7:30-9:30. Registration starting at 6:30 pm.

Sept. 15 – Finnweavers meet, Finnish Center, 11 am. Farmington Hills.

Sept. 17 – Hoijakat Pasty Sale, Finnish Center, Farmington Hills. Orders 728-8627.

Sept. 21 – Senior Citizens' luncheon, noon, Finnish Center, Farmington Hills.

Sept. 24 – Las Vegas Nite, 8 pm-midnite, Finnish Center, Farmington Hills.

All programs subject to change

Exchange Rate 1 Finnish mark=$0.2280
$1 US =4.385 Finnish marks
As of August 23

Letter to the Editor

Re: **Ero Djerf** in the July 20, 1988 edition.

There is an error about Ero. He spent his childhood in Quincy as an only child.

Dr. Charles Djerf was his cousin. Their fathers were brothers.

The family moved to Brooklyn, New York where Ero finished his education.

Impi Saloma
So. Weymouth, MA

A correction, re: **Ero Djerf** in the July 20th Raivaaja.

The late Dr Charles Djerf of Quincy and Fredric Djerf of Fitchburg were *cousins* of Ero.

Charles died in the early '70s. Frederic in the '40s. (He was the head surgeon at Burbank).

Ensio Aalto refers to a doctor credited with saving many lives during the great influenza epidemic, which I remember raged during the winter of 1918.

Sävele's mother spoke of an old time Finnish doctor in Fitchburg who had that reputation. An old time Fitchburgian would remember him and his name.

I talked with the brother of the two doctors for information about them.

Rachel Syrjälä
Centerville, Mass.

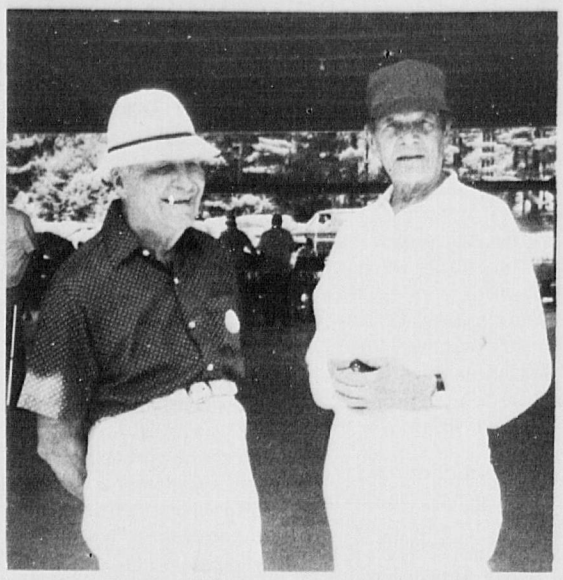
Would Richard V. Westlin be the doctor you're thinking of?

Subscribe to Raivaaja!

FOSTER
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street
Ashburnham, MA 01430
Telephone: 827-5909

Kesäjuhla album

The 82nd Finnish Summer Festival was held July 1, 2 & 3 at Saima Park in Fitchburg, Massachusetts. The photographs in this collection were taken on July 3. The festival is sponsored annually by the Finnish American Club of Saima and the newspaper RAIVAAJA.

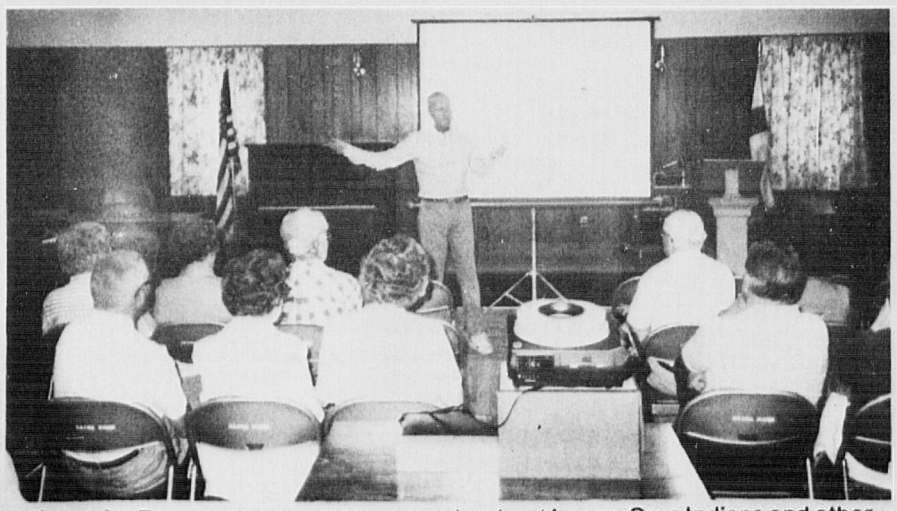
Veteran festival-goers Ahti Jaakkola, left, of Maynard, Mass., and George Glad of Wakefield, Mass.

Is it a bird, a plane or the Flying Finn? Festival participants await the arrival of the New England Skydivers.

The Revontulet folkdancers performed.

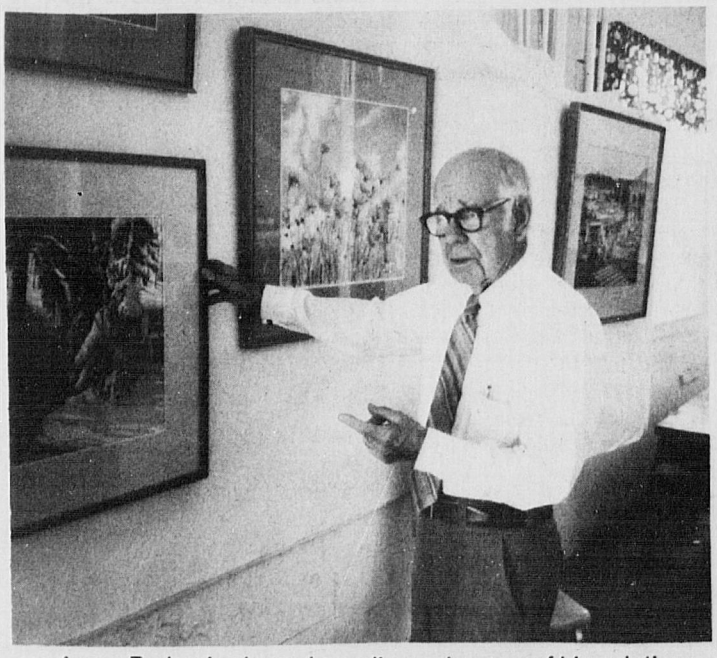
Leander Fornas of Leverett, Mass., spoke about Lapps, Cree Indians and other Arctic peoples.

The Kesäjuhla is a time to visit with relatives, see old friends, and make some new friends, too. In the above picture are (left to right): Anelma Bartlett, Donald Seppelin, Eila Seppelin, Elaine Seppelin Brown, Walter Nisula, Merja Ukkola, and Tapio Ala-Nisula.

A view inside the ravintola as the chicken barbecue dinner was being served. In the foreground, Irene Koutonen provides "service with a smile."

Aarne Parker is shown here discussing one of his paintings. His work was featured in the Summer Festival Art Show.

FACS director John A. Bosk (above right, on drums) is a member of Bernhardt's Bavarian Band, whose Festival appearance was sponsored by Workers' Credit Union.

Around the Market

Many newspapers feature a column which shows what people in the streets are thinking about various issues of the say.

Here we present, wiht translation, the *Suomen Sosialidemokraatti*'s version of "the man in the street". It gives us a chance to find out what people of today's Finland are like.

Säilötkö kesän satoa?

Do you store the summer harvest?

Pirkko Käppi

- Pakastan mustikoita ja mansikoita. Lisäksi teen vähän mansikkahilloa.

- I freeze blueberries and strawberries. I also make some strawberry jam.

Irja Issakainen

- Säilytystilat ovat niin pienet, etten pysty paljoa säilömään. Vadelmia keitän ja pakastan hieman.

- The storage space is so small that I can't store much. I cook and freeze some rasberries.

Arvo Rantasalo

- En ollenkaan. Yksin asuvan ei kannata ryhtyä säilömään.

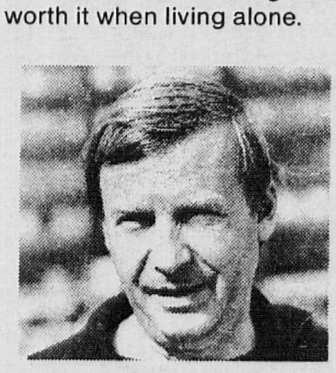
- Not at all. Storing isn't worth it when living alone.

Liisa Viinikainen

- Säilön hyvin vähän, sillä asun yksin. Yleensä teen vaan jonkin verran mehuja.

- I store very little, because I live alone. Usually I only make some juice.

Pekka Hakkarainen

- Pakastamme mansikoita, mustikoita ja papuja.

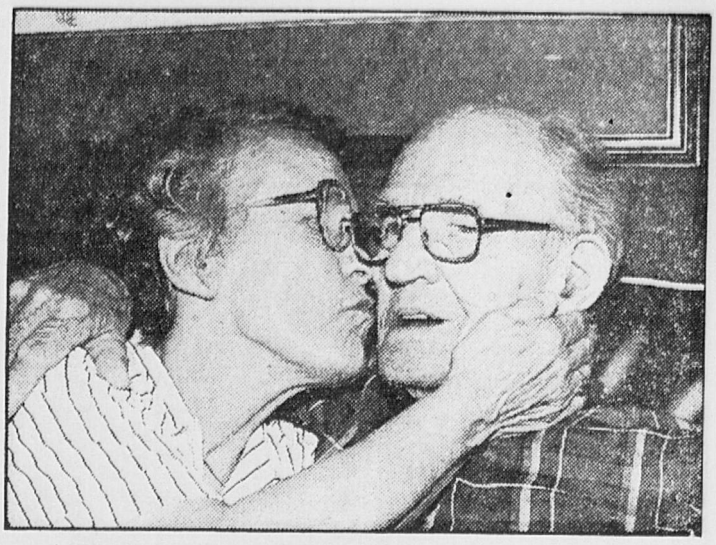
We freeze strawberries, blueberries and beans.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

MOODY'S DINER
and
CABINS
Erikoisia päivällisiä
Curb- palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

Veli ja sisko tapasivat 47 vuoden kuluttua

Sisarukset, Sylvia Kallio ja Hugo Siik, tapasivat ensi kerran 72: teen vuoteen.

BEDFORD, NH - Valmistautuessaan seilaamaan maapallon vesiä ristiin ja rastiin 1916 Hugo Siik hyvästeli vaaleakutrista pikkusiskoaan pienessä suomalaisessa kalastajakylässä tietämättä, että he eivät näkisi toisiaan 72:teen vuoteen.

Tämän vuoden toukokuussa Siik, 92, ja kyseinen pikkusisko, Sylvi Kallio, 75, jonka kutrit ovat vaihtaneet värinsä harmaaseen, saattoivat halata riemusta, sillä heidän tiensä olivat vihdoinkin johtaneet yhteen.

Bedfordin McKerley Health Care Center:ssä asuva Siik rupatteli siskonsa kanssa kuin vanha ystävä. Keskustelu oli jatkunut lähes taukoamatta siitä lähtien kun Kallio saapui kaksiviikkoiselle vierailulle Yhdysvaltoihin tytärtensä Annelin ja Liisan kanssa.

Viime vuonna Siikin poika, Goffstownissa asuva liikemies Alfred Siik onnistui ystävän välityksellä saamaan yhteyden Kallioon. Marraskuussa sisarukset, suurilapsisen perheen ainoat elossa olevat jäsenet, vaihtoivat kuulumisia puhelimitse.

Se ei kuitenkaan riittänyt ja nyt kummankin toive tavata kaikkien näiden vuosien jälkeen on toteutunut. He puhuvat Olga-äidistään ja muista perheenjäsenistä, jotka usein miettivät, minne merenkulku oli Siikin vienyt.

Siik muistaa äitinsä naisena, joka leipoi leipää ja valmisti ruokaa suurelle perheelleen.

Hän itse kierteli maailmaa ristiin ja rastiin ennen kuin avioitui suomalaissyntyisen Idan kanssa ja asettui paikoilleen. Viime vuodet hän on elänyt leskenä.

Kallio puolestaan kertoo Suomessa asuneen perheen usein ajatelleen Hugoa. Ainakin kerran viikossa mietittiin, missä hän on ja miten hän voi.

Veli ja sisko ovat selvästi liikuttuneita.

"Tämä on ollut aika ihmeellistä," Siik toteaa ja puhuu siskonsa kanssa suomea aivan kuin olisi asunut siellä koko ikänsä.

Puhumista riittää. Vuosien varrella on tapahtunut yhtä sun toista.

Siikin poika Alfred sanoo isänsä olleen aktiivisemman saatuaan kuulla siskonsa vierailusta.

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen Siikistä tuli Yhdysvaltain kansalainen ja kirjeenvaihto entiseen kotimaahan unohtui. Onneksi Alfredin ystävä löysi Kallion ja tämän perheen Helsingissä.

"Sylvi oli vain kolmivuotias lähtiessäni maailmalle," Siik sanoo katsoessaan hellästi vierellään istuvaa siskoaan.

Finland, yeah!

Me suomalaiset olemme tavattoman kiinnostuneita siitä, mitä muut meistä ajattelevat. Jokainen Suomessa vierailleva ulkomaalainen saa vuorollaamn ihastella meidän metsiämme, järviämme, tuntureitamme ja tietysti Keskiyön aurinkoa. (Miksi kukaan ei puhu talvisesta Keskipäivän kaamoksesta).

Olemme myös tavattoman arkoja, jos meitä arvostellaan. Loukkaannumme, jos joku ulkosalainen sattuu käsittämään meidän ulkopoliittisen asemamme väärin. (Mikä on muuten Kamerunin ulkopolitiikan linja?) Onneksi kukaan ei vaadi väittämään, että meillä olisi maailman parhaan ulkopolitiikan lisäksi maailman paras ulkomaalaispolitiikka.

Suomi-kuvan kirkastamiseksi maamme käyttää vuodessa 100 miljoonaa markkaa ulkomaalaisten päiden käännyttämiseen. Emme halua olla enää sisun, saunan ja Sibeliuksen kotimaa. Suomalaisuutta on huipputekniikka (hitech, you know) ja eurooppalainen talousihme mallia the Business City.

Suomalainen huippuosaaminen (know-how) tulee parhaiten esille, kun teemme muovipäisiä saksia ruotsalaisesta teräksestä, kokoamme ruotsalaisten suunnittelemia rättikattoautoja tai kun kasaamme tietokoneita usalaisista osista.

Suomalainen arkkitehtuuri on puhtaimmillaan Helsingin (perustanut ruotsalainen Kustaa Vaasa) keskustassa (suunnitellut saksalainen Carl Engel. Ympäristösuunnittelun parhaimmistoa edustaa eduskuntatalon edustan ratapihapuuhamaa tai viereinen Tallinnan laululavan kilpailija, Helsingin oopperamonttu. Siellä voitaisiin laulaa vaikka Maamme-laulua (säveltänyt saksalainen Fredrik Pacius).

Suomessa on Helsingin lisäksi toinenkin maakunta: urbaanin pääkaupunkimme ulkopuolella levittäytyy laaja Lappland. Muita maakuntia ei olekaan. Turisteille ensimmäiset lapinpukuiset muovinuket (made in Taiwan0)myydään jo kehä kolmosella. Sen jälkeen valtionpäämiehen nimi ei olekaan enää Mauno Koivisto, vaan Joulupukki (Santa Claus).

MATTI KALLIOKOSKI

NIPPA SAUNAKIUKAITA
Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstoves, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleen myymiä halutaan

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719
KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Tulevia tilaisuuksia

Kahviaiset ja tanssit joka keskiviikko klo 8 ill. heinäk. 6. :sta elok. 31.:seen Kaleva Huvilalla, Fort Pond, Lancaster. Kaikki tervetulleita!

★

Suomalainen lausuntaryhmäKommunikaatio esiintyy perjantaina, syysk. 2. p:nä klo 7:30 illalla Saiman Puistossa. Esiintymistä seuraa seurusteluhetki. Sisäänpääsymaksu $2.00

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, syysk. 3. p:nä klo 8 - 12 yöllä. Hi Lites huolehtii musiikista. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetuleita!

★

Kalevan Ritareiden ja Kalevan Naisten kuukausikokoukset perjantaina, syysk. 9. p:nä klo 7:30 ill. Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg.

★

Tori Saiman Puistossa sunnuntaina, syysk. 11. p:nä klo 11 am.-3 iltap. Järjestäjä FACS. Kaikki mukaan!

★

Fitchburgin Kalevaisten järjestämät kielikurssit alkavat maanantaina, syysk. 12. p:nä klo 7 illalla Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg.

Suomen kieltä opiskellaan jälleen kolmella tasolla kaksi tuntia illassa 10 viikon ajan. Tiedusteluihin vastataan numerosta: (508)582-4201.

★

Fitchburg ja ympäristö

Tässä June 50-vuotisvalssin pyörteissä aviomiehensä Raimo Ahdin kanssa.

Yllätyskutsut Junille

June Ahdilla ei ollut aavistustakaan, mistä oli kysymys ystävänsä Maija Mordin pyytäessä häntä mukaansa ostoksille sunnuntaiaamuna.

Hän ei tiennyt, että sillä aikaa, kun hän ja Maija olivat ostoksilla, aviomies Raimo pariskunnan lasten ja ystävien avustuksella järjesti perheen kesäasunnon Fort Pondilla juhlakuntoon.

Raimo oli nimittäin päättänyt pitää yllätyskutsut Junen 50-vuotissyntymäpäivän kunniaksi.

Joukko ystäviä, sukulaisia ja kesänaapureita oli saapunut paikalle hyvissä ajoin ennen Junin kotiin paluuta. Veikko Honkala viihdytti vieraita musiikillaann.

Vihdoin päivänsankari saapui kotiin kaikessa viattomuudessaan. Yllätys oli ilmeinen! June oli jopa liikuttunut laskeutuessaan portaita pitkin ystäväjoukon laulauessa "Happy Birthday'tä" Veikon säestyksellä.

Raimo vei vaimonsa välittömästi tanssilattialle valsiin pyörteisiin. Paras vastaanotto, sillä Ahdithan tunnetaan paikkakunnan "tanssivana pariskuntana".

Päivänsankari sai kaikilta yhteisesti kaasugrillin, jollaista hän oli kuulemma jo kauan havitellut. Sen lisäksi hän sai vastaanottaa joukon kortteja ja pienempiä lahjoja, mm. T-paidan, mikä oli varustettu tekstillä: "This is what 50 looks like".

Carl-poika huolehti hampurilaisten ja hot doggien grillaamisesta, joiden lisäksi tarjolla oli runsaasti kaikenlaista muuta hyvää syötävää ja juotavaa. Nälkäisenä ei tarvinnut kenenkään lähteä kotiin.

Myöhemmin paikalle ilmestyi toinenkin tunnettu suomalainen muusikko, Hannu Mäkipuro Connecticutista poikansa Markin ja tämän rumpaliystävän kanssa. He huo-

jatkuu seuraavalla sivulla

Kiitos

Kaikille sukulaisille ja ystäville, jotka tulitte minua tervehtimään 90-vuotissyntymäpäiväni johdosta elok. 21. päivänä. Sydämellinen kiitos kaikista lahjoista ja korteista!

William Pajunen

Kirkollisia

Bethel-Seurakunta

Suomen kielinen radiohartaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45.

Yleinen (suomen kielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, elok. 21 p., klo 8:30 aam. radiohartaus *New Life* asemalta WEIM 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. pastori David Forry saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 ap. Pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina, syysk. 6 p., klo 7:00 ill. aikuisten kuorohartaus. Klo 7:30 viikkoillan hartaustilaisuus. kahvitarjoilun kustantavat Mr. ja Mrs. Fred Harris sekä Mr. ja Mrs. Pert Paakkonen.

Suomen kielinen puhelinhartaus kaikkina vuorokauden aikoina numerosta: (617) -343-8118. Evankelista Kerttu Kopsala.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, syyskuun 4 p., klo 7:45 aam. Suomen kielinen luterilainen tunti WCMX 1000 am. Klo 8:15 aam. Suomen kielinen Ehtoolis-jumalanpalvelus. Klo 9:15 aam. Sunnuntaikoulu ja aikuisten Raamattu luokka. Klo 9:30 aam. Korkeakoululaisten Raamattu tunti. Klo 10:30 ap. Englanninkielinen Ehtoollis-jumalanpalvelus. **Huom!** Sunnuntaikoulun opettajien kokous välittömästi jumalanpalveluksen jälkeen.

Lauantaina, syyskuun 10 p., klo 9:00 aam. Sr. nuoret kokoontuvat ja kello 3:00 ip. perhe-piknikki Mäntyrannassa. Kaikki osallistujat tuovat ruokaa ja syyskuun ryhmä huolehtii tarjoilusta.

TORI '88

Fall Fair

Sunnuntaina,
syysk. 11. p:nä

Saiman Puisto
Fitchburg, MA

11 aam. - 3 iltap.

Tanssit

Saiman Puistossa

Lauantaina, syysk. 3. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Hi Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

JOYCE I. HANNULA CFP
Personal Financial Planner
79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473
874-0629 or 832-6368
IDS AMERICAN EXPRESS

FINNISH LANGUAGE COURSES
Fall term
Mondays 7 - 9 pm Sept. 12 - Nov. 14
Kaleva Home
107 Mechanic St., Fitchburg, MA
Beginners Middle Advanced
Registration Sept. 12, 6 - 7 pm
Information Phone (508)582-4201
41st consecutive semester

HUHTALA OIL CO.
MAIN STREET, EAST TEMPLETON
Low competitive prices
FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS
FULL SERVICE 632 1221
CASH ON DELIVERY 632-1226
24-HOUR BURNER SERVICE
Dependability for over 40 YEARS

Our 3rd Generation
LOCALLY OWNED
Automatic Delivery is the same price as cash
Minimum 150 Gallons
11 Licensed Technicians
New Customers Welcomed
Our service area is from North Rutland to Orange

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa
Puhumme suomea
GIT MATKATOIMISTO
69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.
Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki
71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

jatkoa edelliseltä sivulta

Päivänsankari June Ahti

lehtivatkin loppuillan musiikista, minkä tahdissa saatiin pyörähdellä illan hämärtyessä.

June tanssahteli uudessa T-paidassaan kuin nuori tyttö intoa ja elämäniloa täynnä.

Uutispaloja

Kultaisen län Klubi aloittaa toimintansa

Suomalaisen Kultaisen län Kerhon ensimmäinen syyskauden kokous pidetään tiistaina, syysk. 6. p:nä klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Lyhyttä kokousta seuraa ohjelma, mitä esittävät sekä kerholaiset että vierailijat. Kokoukset pidetään suomeksi, tarjoten siten erinomaisen tilaisuuden suomenkielen ylläpitämiseen.

Lopuksi saadaan nauttia kahvia lisukkeineen. Syysk. 6. p:vän kokouksen kahvikomiteaan kuuluvat Tyyne Pajunen, Lula Björbacka, Martha Kivimäki, Alma Duley, Martta Toropainen ja Henni Lappalainen.

Kaikki mukaan pitämään hauskaa! Pistäkää päivämäärä muistiin: syysk. 6. klo 2 iltapäivällä.

Hyvästijättö Fitchburgille

(Omistettu Fitchburgin suomalaisille)

Jää hyvästi Fitchburgin kaupunki
Taas purjeeni nostan ja lähden
Kuvitellen että näin kauniiksi
Koristauduit lähtöni tähden
Oli talvesi viimat vihaiset
Vaan kukkaisloistossa jälleen
Niin armaasti minulle hymyilet
Kuin ystävä ystävälleen

On tullut mulle jo tutuksi
Joka ainut katu ja mäki
Jota ammoin niin reippaasti asteli
Nuori Suomesta tullut väki
Moni heistä jo kulkee uupuen
Vaan sydämin yhäti urhein
Ja kuitenkin sydän on jokaisen
Kuormitettu niin raskain murhein

Sillä synnyinmaa, se on synnyinmaa
Vaikka kotiutuisimme minne
Sitä yhä ei koskaan voi unhoittaa
Sydänjuurin me kuulumme sinne
Ja vaikka sen voittais arkisten
Ja pitkien päivien valta
Niin keväisin tulvana muistojen
Se nousee vuosien alta

Käki kukkuu ja lempeä liverrys soi
Kesäöisen auringon maassa
Eikä missään kukka niin tuoksua voi
Kuin lapsuuden kielohaassa
Sydän vain, sydän yksin tuntee sen
Vaikka suu ei puhuisi mitään
Jo siivillä suuren kaipauksen
Monet aatokset lentävät itään

Nyt hyvästi jääkää, oi kaikki te
Uranuurtajat harmajahapset!
Teillä täällä on kuitenkin kotinne
Ja lapset ja lastenlapset
Jotka juoksevat nuoret ja huolettomat
Teidän kaikki te rakkaat raatajat
Toivon rauhaista elämän iltaa

Ja jokainen herttainen naapuri
Täällä vaiheilla Marshall Streetin
Teidät kiitollisuudella iäksi
Minä elämän kirjaani liitin
Ja Kirstini reipas ja iloinen
Sulle viimeiseks' hyvästit heitän
Tämän pitkän vuoden kun muistojen
Aarrearkkuun siunaten peitän

Anja Kujala
Courtesy of Paul Oksman

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . . Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449 — Westminster, MA
Välitetään myös kiinteistöjä — Puhelin 874-2921

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittäkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

_____

Osoite _____

_____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ **UUDISTUS** ☐

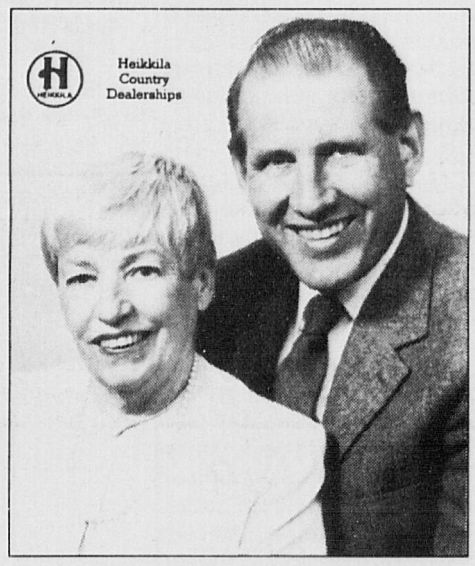
MAKSU $ _____

USA: 12kk $20.00, 6kk $13.00, 3kk $9.00
Ulkomaille 12kk $24.00, 6kk $17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Puh. (617) 343-3822

Visit a Heikkila Country Dealership for New England's Lowest Prices!

Alice and Eugene Heikkila

You Pay Less Because Our Country Costs are Less:

OVER 600 NEW AND USED CARS AND TRUCKS AVAILABLE

Sales • Leasing • Rentals • Financing • Top Trade Allowances • Factory-Trained Service

LUNENBURG FORD
39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg
345-1011

LUNENBURG ISUZU
39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg
345-1011

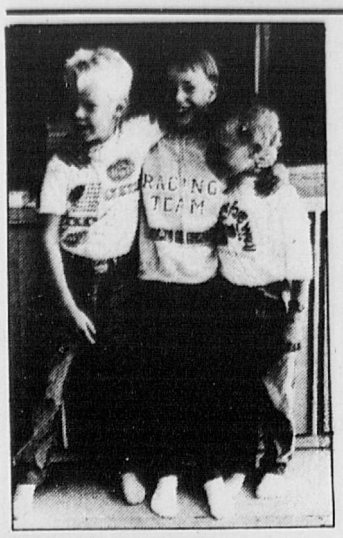
LUNENBURG YUGO
AND FORD USED CAR ANNEX
525 John Fitch Hwy., Fitchburg • 345-2508

NORTH-END SUBARU/MAZDA
Rte. 13, Lunenburg
582-4911

NORTH-END USED CAR CENTER
Jct. of Rte. 13 and Rte. 2A, Lunenburg
345-1363

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Mikko (vas.), Toni ja Tomi aloittivat ekaluokan.

Miltä tuntuu tulla ekaluokalle?

Mikko, Tomi ja **Toni** aloittivat eilen (elok. 17. p:nä) ekanluokan Teräsrautelan koulussa Turussa. Ensimmäisenä päivänä oli kolme tuntia ja ohrapuuroa, joka mustikkasopan kanssa oli kuulemma aika hyvää.

No, miltäs tuntuu tulla kouluun?

- Ei tässä mitään, vähän niinkuin tarhassa olisi paitsi että kai täällä täytyy jotain tehdäkin.

Kaikkiko olette olleet tarhassa?

- Juu tarhassa ja puistossa ja päiväkerhossa.

Ne on eri paikoissa

- Juu, mutta tässä ihan lähellä kaikki.

No mitäs muuta kuuluu?

- Kesällä pelattiin jalkapalloa ja ajeltiin motocrossia. Vielä ei oo kun sellainen pieni pv-pyörä mutta lähiaikoina isä on luvannut kasikymppisen, millä pääsee melkein sataa. Ainakin kymppitonnin maksaa. . . (Mikko).

- Olen minäkin ajanut, mutta sitten kaaduin ja meni käsi poikki. . .(Tomi)

- Vaikka kyllä jalkapallo on mun päälaji. Isona menen Brasiliaan tai sinne missä toi Ruut van Gullix nyt pelaakaan.. (Mikko)

- Vai sinä muka. Ei siellä kuule suomalaiset pärjää. . . (Toni)

- Niin niin, mutta mä en pelaisikaan niitä vastaan, vaan niitten joukkueessa. Siellä tienaa ison tukun rahaa. . . (Mikko)

Vai semmoisia kuuluu?

- Joo ja sitten käytiin kesällä isoveljeä katsomassa, kun se oli jossain kirkossa. . (Mikko)

Kirkossa?

- Niin tai mikä rippileiri se nyt oli. Ne oli siellä hiippaillu yhden pastorin ohi, kun ne halus valvoa yöllä myöhään. Mummin kanssa oltiin ja vietiin tuliaisiksi kokista ja aakkospussi. Mummi saa niitä halvalla, kun on laivalla töissä. Mun mummi on sellainen, ettei sillä ole edes hampaita suussa, kun se on syönyt aakkosia niin paljon, kun se saa laivalta niitä niin halvalla...

(TP)

Holkeri: Nykymenoja ei karsita

”Talouskasvu rahoittaa verouudistuksen”

Suomen pääministeri Harri Holkeri kiistää tulkinnat, joiden mukaan hän olisi vaatinut valtion menojen karsimista verouudistuksen toteuttamiseksi.

Holkerin mukaan verouudistus voidaan rahoittaa taloudellisen kasvun luomien uusien resurssien oikealla kohdentamisella.

-En ole puhunut nykyisten menojen karsimisesta, Holkeri sanoi äskettäin tiedotusvälineiden adustajille Jyväskylässä. Holkeri huomautti, että hallituksen olisi ylipäätänsä varsin vaikea saada aikaan säästölakeja.

Holkeri on useaan otteeseen vaatinut valtion menotalouden tiukentamista mm. verouudistuksen toteuttamiseksi.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä antoi löysähkön kannanoton omista verotavoitteistaan kokouksensa avauspäivänä. Ryhmä mm. pehmensi aikaisempaa kantaansa marginaaliveron alentamiseen.

Pääministeri Harri Holkeri tähdentää, että verouudistus voidaan rahoittaa talouskasvun luomilla uusilla voimavaroilla.

Kokoomusedustajat vaativat marginaaliveron ylärajan pudottamista alle 40 prosentin vaalikauden loppuun mennessä. Aiemmin ryhmän tavoite on koskenut ensi vuotta.

Marginaalivero kertoo veroprogression jyrkkyyden eli asteikon profiilin.

Pääministeri Holkeri uskoi, että marginaaliveron kevennys hyödyttää kaikkia veroa maksavia palkansaajia suhteellisesti samalla tavalla.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä edellyttää, että ylimääräiset tulokertymät ja suhdannerahasto käytetään verouudistuksen rahoittamiseen uudistuksen alkuvuosina.

-Jatkossa verokertymä riippuu verouudistuksesta itsestään, kokoomusryhmä totesi.

Puheenjohtaja **Ilkka Suominen** sanoi verouudistuksen edenneen niin, että syksyllä eduskunta saa 80-95 prosenttia kaikista verouudistukseen liittyvistä laeista.

Koulut alkoivat

Koulujen lukuvuosi alkoi jälleen 17. elokuuta ja uusia koululaisia oli tänä vuonna kaikkiaan 64,000. He aloittivat peruskoulun ensimmäisen luokan ja kaikkiaan peruskoulun alkoi noin 580,000 oppilasta.

Ekaluokkalaisten määrä oli tänä vuonna suurempi kuin viime vuonna ja näin neljä vuotta kestänyt vähentyminen pysähtyi.

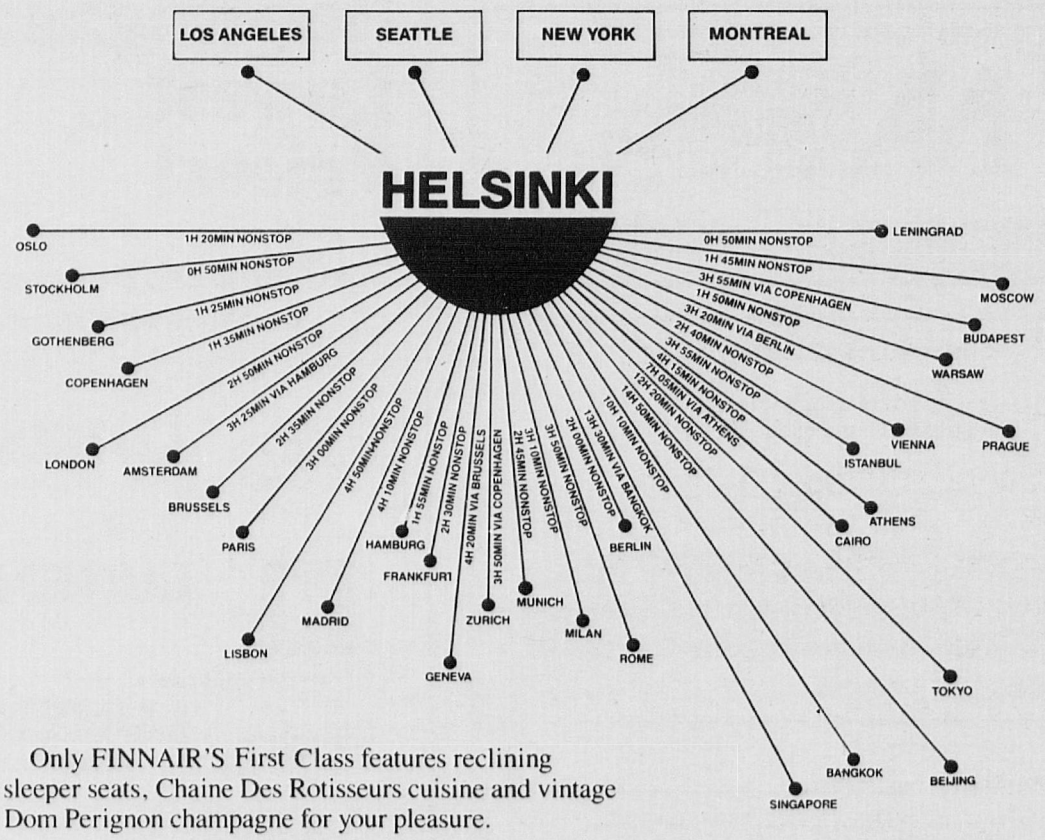
Arvioiden mukaan vuonna 2000 peruskoulun aloittajia on 54,000, mikä on pienin määrä toisen maailmansodan jälkeen.

Lukiolaisia on tänä vuonna 93,600 oppilasta.

Uusi lauttayhteys Ruotsiin

Finnlines aloittanee vielä tämän vuoden puolella uuden autolauttareitin Suomesta Ruotsiin. Reitti tulee kulkemaan Uudestakaupungista Ruotsin puolelle Hargshamniin ja matka kestää noin 7-8 tuntia. Uuden reitin arvellaan olevan hyvinkin kilpailukykyinen nykyisten Turun ja Naantalin reittien kanssa juuri nopeutensa ansiosta.

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.

Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room...plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-223-5700; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNFAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.

FINNAIR

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Sallaan halutaan saastemittareita

Sallassa ei ole vielä saatu selville, mikä on aiheuttanut lähes 3,000 hehtaarin laajuisetmetsätuhot Satsijärven alueella.

Paikallisten metsäasiantuntijoiden mielestä tuhot ovat itärajan takaa tulevien saasteiden syytä.

Kuolan alueen rikkipäästöt ovat kaikkiaan noin 350,000 tonnia vuodessa. Yksin Sveronikelin nikkelikombinaatti, joka on noin 20 kilometriä Sallasta itäkoilliseen, päästää ilmaan 160,000 tonnia rikkiä vuodessa.

Määrä on hieman enemmän kuin koko Suomen vuotuinen rikkipäästö.

Sallassa vierailleet saksalaiset metsäntutkijat pitävät alueella äskettäin haivaittuja metsävaurioita erittäin huolestuttavina.

He esittävätkin, että saasteiden vaikutus tutkitaan pian perusteellisesti. Se taas onnistuu vain siten, että Sallaan asennetaan tarkkoja ilman, maan ja veden koostumusta mittaavia laitteita.

1Olympiastadion etsii uusia toimintamuotoja

Helsingin maineikas olympiastadion etsii toiminnalleen uusia suuntia, koska urheilutilaisuudet pystyvät täyttämään stadionin katsomot vain harvoin.

Tällaisia tilaisuuksia ovat Suomi-Ruotsi -yleisurheilumaaottelu joka toinen vuosi, vuosittaiset yleisurheilun maailman kisat sekä jotkut kansainväliset jalkapallo-ottelut.

Yksi uusi toimintamuoto tulevaisuudessa saattaa olla rockkonserttien järjestäminen olympiastadionilla.

Lisäksi suunnitelmissa on kangastellut kaupungin kouluviraston saaminen pois stadionin tiloista ja tilalle vaikkapa loistohotelli urheilijoille ja myös muille matkalaisille.

Olympiastadionin vuosittainen liikevaihto on 14 miljoonaa markkaa.

Euroaikaan siirtymisestä lausuntokierros

Valtioneuvosto on pyytänyt yli 70 taholta lausuntoa Suomen siirtymisestä euroaikaan eli Suomi siirtyisi samaan aikaan kuin Länsi-Eurooppa. Tällöin kelloja siirrettäisiin tunti taaksepäin.

Suomen siirtymistä euroaikaan ovat esittäneet Teollisuuden Keskusliiton ja 12 muuta elinkeinoelämän järjestöä. Muutosta perustellaan sillä, että Suomen yhteydet Länsi-Eurooppaan paranisivat huomattavasti.

Teollisuuden Keskusliiton mukaan Suomella on tällä hetkellä vain neljä tuntia yhteistä toimistoaikaa Länsi-Euroopan maiden kanssa, kun ruokatunnit otetaan huomioon.

Suomen kanssa samaa aikaa elävät kreikkalaiset, turkkilaiset, bulgarialaiset ja romanialaiset.

* Celebrating our 25th Anniversary *

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK $525 • SEATTLE $625

LOS ANGELES $725 • MONTREAL $645*

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

HANSLIN

TRAVEL SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989 800 223-0567

Pikku-uutisia

Kotimaan matkailun pahin este korkeat hinnat

Korkeat hinnat ovat kotimaan matkailun pahin este Suomessa. Tähän tulokseen on päätynyt matkailun kehittämistä pohtinut työryhmä.

Työryhmän arvion mukaan syypäitä matkailualan korkeaan hintatasoon voidaan etsiä Suomessa harjoitettavasta maatalous-, alkoholi- ja liikennepolitiikasta.

Ryhmän mukaan vähäisetkin uudistukset näillä aloilla voisivat vuosien mittaan elvyttää kotimaanmatkailua.

Vapaamielisempi politiikka loisi samalla uusia työtilaisuuksia maaseudulle, jossa työpaikkojen menetykset voivat olla tuntuvia, kun elintarvikekauppa lähivuosina vapautuu.

Suomen toinen vihreä puolue

Vihreän liiton maaliskuussa alkanut nimien keruu sai onnellisen lopun, kun Vihreän liiton puheenjohtaja Heidi Hautala ja sihteeri David Pemberton veivät 5,000 nimeä sekä tarvittavat paperit oikeusministeriöön puolueen rekisteröimistä varten.

Ministeriö toivotti viidennentoista puolueen tervetulleeksi puoluerekisteriin.

Vihreiden tiukka ekologisiipi Vihreät ry. ennätti jo keväällä rekisteröityä puolueeksi.

Flamingo Hailuodossa

Oulun lähellä sijaitsevan Hailuodon asukkaita sekä lintutarkkailijoita on parina päivänä ihmetyttänyt Hailuodossa nähty flamingo. Lintu on erittäin harvinainen vieras Suomessa.

Oman lisänsä ihmetykseen tuo se, että flamingo seurustelee Hailuodon ristisorsan kanssa. Biologien mukaan pari on uskomaton yhdistelmä.

Tapauksella on ollut myös hauskoja seuraamuksia, sillä erään biologin mukaan muuan kalastaja oli luvannut jättää kaljanjuonnin ja metsästyksenkoska jo kahden oluen jälkeen näkyy heti flamingo.

Inflaatio noussa

Inflaatio ja vaihtotaseen alijäämä varjostavat Suomen muuten myönteistä talouskehitystä, ilmoittaa valtiovarainministeriön kansantalousosasto julkistamassaan suhdannekatsauksessa.

Ministeriö ennustaa inflaation nousevan vuoden loppuun mennessä yli kuuden prosentin.

Vaihtotaseen alijäämän ministeriö odottaa kasvavan kaksi miljardia eli yli kymmeneen miljardiin markkaan.

Ministeriö soimaa kevään tuloratkaisua ja kantohintasopimusta, jotka ovat lisänneet kotimaisia hintapaineita.

Talouden taantuman odotetaan tulevan ensi vuoden puolella, kun laskukauden arvioitiin aiemmin alkavan jo tämän vuoden syksyllä.

Väyrynen arvosteli ulkopolitiikkaa

Suomen keskustan puheenjohtaja Paavo Väyrynen arvosteli Suomen ulkopolitiikan hoitoa.

Väyrysen mukaan ulkopolitiikka joutuu kaltevalle pinnalle, jos ulkomaankauppaan ryhdytään soveltamaan poliittisia periaatteita.

Samalla Väyrynen uudisti aikaisemman ehdotuksensa, että kansallinen toimikunta ryhtyisi miettimään Suomen ja Neuvostoliiton kaupan ongelmia.

Suomen varauduttava vierastyövoimaan

Työvoimaministeri Matti Puhakan (sd) mielestä Suomen on jo nyt alettava varautua vieraan työvoiman tuloon, kun yhdentyvä Eurooppa availee työmarkkinoitaan.

Hän korostaa, että vierastyövoiman haasteet tiedostetaan, mutta tulevaan kehitykseen pitää valmistautua etukäteen.

"Vierastyövoiman yhteydessä on puhuttava yhteisvastuullisesta työmarkkinapoltiikasta Euroopassa. Se ei ole helppoa hedelmien noukkimista, vaan myös vastuuta", tähdentää Puhakka.

SOAPSTONE

Lähettäkää minulle korvauksetta TuliKivi -lehti 1988.

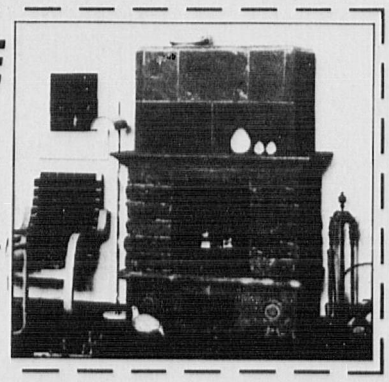
NIMI _____

OSOITE _____

PUHELIN _____

TuliKivi

The New Alberene Stone Company Inc.
P.O. Box 300, Schuyler, Virginia 22969 USA
tel. 804-831-2228, 804-831-2677

Sorsa haluaa YK:lle rauhanrahaston

Ulkoministeri Kalevi Sorsa ehdottaa, että YK:lle perustettaisiin oma rauhanrahasto, jonka avulla voitaisiin rauhanturvatoimet käynnistää ilman YK:n rahoitusongelmien asettamia esteitä.

Sorsa sanoi lisäksi, että YK:n rahoituskriisi vaikeuttaa maailmanjärjestön valmiuksia vastata kansainvälisen kehityksen mukanaan tuomiin nopeisiin haasteisiin.

Sorsan mukaan Suomi on halukas antamaan merkittävän lisäpanoksen rauhanrahaston perustamista varten.

Paisetautia Perämeren kalanviljelmillä

Lohen paisetautia on löydetty Perämeren kalanviljelylaitoksilta viime vuotista enemmän.

Lämpimien vesien takia tauti on tappanut etenkin nuoria lohia ja taimenia. Alustavan arvion mukaan tauti aiheuttaa kalakuolemia noin 200,000 markan tappiot.

Paisetauti on levinnyt Perämeren viljelylaitoksille merestä pyydettävien emokalojen mukana. Emokaloja pyydetään mädin saamiseksi.

Työttömyys vähentynyt

Työttömyys on selvästi vähentynyt viimeisen vuoden aikana. Heinäkuun lopussa työttömiä oli 130,400, mikä on 12,000 vähemmän kuin vuosi sitten. Työttömiä on työvoimasta tasan viisi prosenttia.

Suhteellisesti työttömyys on vähentynyt eniten Turun ja Kainuun työvoimapiireissä ja määrällisesti eniten Uudellamaalla.

Uudenmaan työvoimapiirissä työttömyysprosentti oli heinäkuun lopussa alle kaksi.

Karmeliitta-luostari Espooseen

Suomi saa ensimmäisen karmeliittaluostarinsa, kun katolinen kirkko perustaa luostarin Espoon Bodominjärvelle.

Vanhaa puutaloa kunnostetaan jo ja ensi vuoden maalishuhtikuussa luostariin saapuu Kaliforniasta kolme nunnaa ja yksi Ruotsista.

Aluksi luostari toimii kokeilumielessä ja jos kaikki sujuu hyvin, kahden vuoden kuluttua nunnia saapuu neljä lisää.

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI KULMILTA

Hyljekuolemet jatkuvat

Hylkeitä surmaava tuntematon tauti jatkaa tuhojaan. Tutkijoiden mukaan vajaat kaksikolmasosaa Tanskan, Norjan ja Ruotsin läntisten merialueiden hylkeistä on kuollut. Yksistään viime viikolla merestä korjattiin yli 1,000 hylkeenraatoa. Maanantaina Tjärnön meribiologiselle tutkimusasemalle tuotiin 63 kuollutta hyljettä, mikä on tähän saakka eniten yhden päivän aikana.

Vaikka kuolleiden hylkeiden määrää on mahdoton tarkkaan arvioida, tutkijat arvelevat, että Kattegatissa ja Skagerrakissa on kuollut jo 4,700 hyljettä. Koko kannan alueilla arveltiin ennen taudin puhkeamista olleen noin 6,000 yksilöä.

Ruotsalainen tutkija **Lennart Hardell** Uumajasta sanoo ympäristömyrkkyjen kuten dioksiinin ja furaanien olevan syynä hyljekuolemiin. Hardell viittaa Uumajan yliopistossa tehtyihin tutkimuksiin ja sanoo hylkeiden saava viisi kertaa suuremman kuormituksen dioksiinia ja furaaneja kuin ihmiset.

Saastunut lihalasti petosta?

Hollantiin tuotu 6,000 tonnin radioaktiivinen lihalasti saattaa olla suuren luokan petos, sanoi talousalan lehti Het Financieele Dagblad viikonloppuna.

Osa Venezuelaan viime vuonna matkalla olleesta irlantilaisesta ja tanskalaisesta naudanlihasta on saatettu korvata Itä-Euroopasta peräisin olevalla halvemmalla lihalla, lehti sanoi nojautuen tiedoissaan erääseen nimeltä mainitsemattomaan Euroopan yhteisöjen EY:n viranomaiseen.

Greenpeace-ympäristöjärjestö sanoi aiemmin, että Tshernobylin ydinvoimalaonnettomuus saastutti lihan.

Hollannin viranomaiset tarkastivat lihalastin 11. elokuuta Flushingissa. Silloin todettiin 218,000 tonnin lastista vain yhden kontin radioaktiivisuuden ylittävän EY:n salliman 600 becquerelin rajan.

Venezuelan viranomaiset palauttivat Caracasiin lihalastin tuoneen Reefer Rio -laivan 25. toukokuuta, kun liha oli todettu sopimattomaksi ihmisille. Alus saapui Rotterdamiin 12. heinäkuuta, mutta ahtaajat kieltäytyivät purkamasta sitä.

Belgialaisessa ilmanäytöksessä sunnuntaina tuhoutunut suomalainen sotilaskone jätti jälkeensä vain romukasan.

Suomalainen lentäjä menehtyi belgialaisessa ilmanäytöksessä

BRYSSELI, Belgia - Poliisitietojen mukaan suomalainen sotilaslentäjä sai surmansa sunnuntaisessa ilmanäytöksensä häntä kuljettaneen lentokoneen syöksyttyä maahan.

Tämä oli jo toinen kolmen viikon sisällä sattunut onnettomuus, mikä päättyi lentäjän kuolemaan.

Redigo -merkkinen lentokone kuului Valmetille, joka äskettäin myi 10 samanlaista konetta Suomen ilmavoimille koulutustarkoitukseen.

Poliisitietojen mukaan toinenkin Redigo kone osallistui Kleine Brögel lentotukikohdalla pidettyyn ilmanäytökseen.

Koneen lentäjä Ari Piippo sai välittömästi surmansa.

Kirkot surevat sademetsiä

Kirkot ovat huolissaan Brasilian sademetsistä, joita ollaan nopeasti tuhoamassa lyhytnäköisen taloudellisen hyödyn toivossa.

Brasilian kirkkojen neuvoston ja Kirkkojen maailmanneuvoston mukaan kirkkojen pitäisi painostaa asiassa liikeelämää ja Brasilian hallitusta sekä tehdä yhteistyötä ympäristöryhmien kanssa tuhojen estämiseksi.

Brasiliassa on noin 40 prosenttia maapallon sademetsistä, jotka ovat mm. maapallon hapentuotannossa ekologisesti ensisijaisen tärkeitä.

Maassa pidettiin äskettäin ekumeeninen ympäristökokous, jonka aikana osanottajat kävivät ympäristötuhoalueilla ja keskustelivat ympäristöasiantuntijoiden kanssa. Sademetsien paljaaksi hakkaamisen lisäksi Brasilian ympäristöä pilaavat mm. teollisuuden saastepäästöt vesiin ja ilmaan.

Kirkkojen edustajien mukaan ympäristön vastuuton tuhoaminen juontaa juurensa jo Brasilian 500-vuotisesta riippuvuudesta ulkovalloista. Tuhoa vahvistaa vielä hallituksen turmeltuneisuus.

-Brasilian talous on pantu palvelemaan ylikansallisten yhtiöiden etua, ja se johtaa sekä ihmisten että luonnon riistoon.

SALAMETSÄSTYS . . .
jatkoa sivulta 1

sästyksen kaataa kannattavaa matkailuteollisuuttamme", sanoi matkailuministeri **George Muhoho**hiljattain.

Matkailuviranomaiset ovat vaatineet Kenian parlamentissa riistanvartijoiden aseistuksen tehostamista. Salametsästäjillä on paljon tehokkaammat ja nykyaikaisemmat aseet kuin vartijoilla.

Apulaisministeri **John Keen** meni niin pitkälle, että hän esitti salametsästäjien ampumista, jos heidät saadaan kiinni itse teossa.

Apua naapurista

Matkailuministeriö sai ikävää mainosta, kun kävi ilmi, että jotkut sen omat virkailijat ovat avustaneet salametsästäjiä, 27 virkailijaa sai potkut.

Salametsästäjät tulevat Kenian puolelle usein naapurimaista. Kenia onkin ottanut yhteyttä naapurihallituksiin virka-avun saamiseksi, mitä ilman salametsästystä ei saada tukahdutetuksi.

Kenia on luvannut avustaa Somaliaa riistanvartijoiden kouluttamiseksi Kenian vastaiselle rajalle, missä Tsavon suojelualue sijaitsee. Tansanian kanssa käydään jo yhteisiä harjoituksia ja Ugandan kanssa on neuvoteltu yhteistyöstä.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350 (in New York City, call 718-657-7700; in Los Angeles 213-655-8600).

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS®
THE AIRLINE OF SCANDINAVIA